POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE
FAKULTA BEZPEČNOSTNÍHO MANAGEMENTU
Katedra společenských věd

Zločiny z nenávisti

Diplomová práce

Hate crimes

VEDOUCÍ PRÁCE
doc. PhDr. Zuzana Svobodová, Ph.D.

AUTOR PRÁCE
Bc. Jakub SEILER

PRAHA
2025

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma „Zločiny z nenávisti“ jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a pramenů, které jsem řádně ocitoval.

Ve Znojmě, dne 16. 02. 2025

……

Bc. Jakub SEILER

Poděkování

Děkuji vedoucí mé diplomové práce paní doc. PhDr. Zuzaně Svobodové, Ph.D. za cenné rady, věnovaný čas a podporu.

ANOTACE

Tato diplomová práce pojednává o problematice zločinů z nenávisti, které jsou v současné společnosti stále aktuálnější vzhledem k rostoucímu napětí a nárůstu násilí motivovaného předsudky. Cílem této práce je analyzovat zločiny z nenávisti z teoretického i praktického hlediska. Teoretická část se zaměřuje na definici pojmů, historický vývoj, právní rámec a charakteristiku obětí i pachatelů těchto trestných činů. Dále práce popisuje preventivní opatření a možnosti řešení této problematiky, včetně nenávistných projevů v online prostoru. Praktická část využívá kvalitativní analýzu případových studií (kazuistik), přičemž byly zpracovány čtyři konkrétní případy z policejní praxe v rámci Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje. Výsledky těchto případů jsou následně porovnány pomocí komparativní metody, která umožňuje identifikovat hlavní trendy a typické projevy těchto trestných činů. Práce vychází z analýzy získaných dat ze spisových materiálů a odborné literatury. Důraz je kladen na věcnost, nestrannost a anonymizaci citlivých údajů. Závěrečná část obsahuje shrnutí klíčových poznatků a doporučení pro efektivnější prevenci a postih zločinů z nenávisti.

KLÍČOVÁ SLOVA

zločiny z nenávisti, trestní právo, diskriminace, předsudečné násilí, prevence kriminality, trestní řízení, vnitřní bezpečnost, policejní praxe, kazuistiky.

ABSTRACT

This thesis examines the issue of hate crimes, which have become increasingly relevant in contemporary society due to growing tensions and a rise in prejudice-motivated violence. The aim of this study is to analyze hate crimes from both theoretical and practical perspectives. The theoretical part focuses on the definition of key concepts, historical development, legal framework, and the characteristics of both victims and perpetrators of these offenses. Additionally, it addresses preventive measures and possible solutions to this issue, including hate speech in the online environment. The practical part employs qualitative case study analysis, focusing on four specific cases from police practice within the South Moravian Regional Police Directorate. The findings from these cases are subsequently compared using a comparative method, which helps identify key trends and typical manifestations of these crimes. The research is based on an analysis of data obtained from case files and professional literature. Emphasis is placed on accuracy, impartiality, and the anonymization of sensitive information. The final section presents a summary of key findings and recommendations for more effective prevention and prosecution of hate crimes.

KEYWORDS

hate crimes, criminal law, discrimination, bias-motivated violence, crime prevention, criminal proceedings, internal security, police practice, case studies.

OBSAH

ÚVOD 8

CÍLE A METODIKA PRÁCE 9

Cíle práce 9
Metodika práce 9
1 POJEM ZLOČIN A NENÁVIST 10

1.1 Klasifikace zločinů 11
1.1.1 Podle míry závažnosti 11
1.1.2 Podle charakteru trestné činnosti 12
1.2 Právní aspekty a trestní odpovědnost 13
1.2.1 Znaky trestného činu 13
1.2.2 Trestní odpovědnost a věková hranice 13
1.2.3 Okolnosti vylučující protiprávnost 14
1.2.4 Sankce za trestné činy 15
1.3 Mezinárodní aspekty zločinu 15
1.3.1 Mezinárodní organizace a jejich role v boji proti zločinu 16
1.3.2 Mezinárodní právní rámec pro boj proti kriminalitě 17
1.4 Prevence a boj proti zločinu 19
1.5 Pojem nenávist z psychologického hlediska 22
1.6 Příčiny a mechanismy vzniku nenávisti 25
1.7 Psychologické teorie nenávisti 26
1.8 Sociologické teorie nenávisti 28
1.9 Sociální a psychologické příčiny zločinů z nenávisti 29
1.10 Dopady nenávisti 31
2 HISTORICKÝ VÝVOJ KONCEPTU ZLOČINŮ Z NENÁVISTI 33

2.1 Počátky a rané formy zločinů z nenávisti 33
2.2 Systematická perzekuce a genocidy 33
2.3 Vývoj právního rámce v moderní době 34
2.4 Současné výzvy a trendy 34
3 CHARAKTERISTIKA TRESTNÝCH ČINŮ Z NENÁVISTI, PACHATELŮ A OBĚTÍ 36

3.1 Charakteristika trestných činů z nenávisti 37
3.2 Pachatelé trestné činnosti z nenávisti 37

3.3 Charakteristika obětí trestných činů z nenávisti 38
4 PREVENCE A ŘEŠENÍ ZLOČINŮ Z NENÁVISTI 39
5 NENÁVISTNÉ PROJEVY V KYBERPROSTORU 42
5.1 Charakteristika nenávistných projevů v kyberprostoru 42
5.2 Právní rámec a odpovědnost 43
5.3 Dopady na společnost a jednotlivce 43
5.4 Prevence a možné řešení 44
6 PRAKTICKÁ ČÁST 45
6.1 Metody 45
7 KAZUISTIKY 47
7.1 Kazuistika 1: Projevy protiukrajinské nenávisti v Brně 47
7.2 Kazuistika 2: Podněcování k nenávisti na sociální síti 49
7.3 Kazuistika 3: Veřejné podněcování k nenávisti vůči etnické menšině v Břeclavi 51
7.4 Kazuistika 4: Nenávistné projevy na internetu a plánování vraždy. 53
8 SROVNÁNÍ A ANALÝZA PŘÍPADŮ 56
8.1 Srovnání skutkových podstat a motivace pachatelů 56
8.2 Právní kvalifikace a uložené sankce 57
8.3 Společné rysy případů 57
8.4 Rozdíly mezi případy 58
8.5 Tabulka srovnání případů 59
8.5.1 Zjištění 60
8.6 Srovnání kazuistik z psychologického a sociologického hlediska 61
8.6.1 Psychologické faktory ovlivňující nenávistné projevy 61
8.6.2 Sociologické faktory ovlivňující nenávistné projevy 62
8.7 Tabulka srovnání z psychologického a sociologického hlediska 63
9 VYHODNOCENÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI 64
10 ZÁVĚR 66
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY 68
PŘÍLOHY 75

ÚVOD

Téma této diplomové práce je zaměřeno na zločiny z nenávisti, což je vzhledem k rostoucí polarizaci společnosti a nárůstu násilí motivovaného nenávistí, nesmírně aktuální otázka. Tyto trestné činy jsou specifické tím, že jsou páchány na základě nenávisti vůči určité skupině obyvatel, přičemž motivace pachatelů může vycházet z faktorů, jako je etnický původ, náboženství, pohlaví nebo sexuální orientace nebo jiných hledisek. Problematika zločinů z nenávisti se dotýká jak oblasti práva, tak i psychologie, sociologie a politologie, což činí toto téma mimořádně interdisciplinární a komplexní. Cílem této diplomové práce je analyzovat fenomén uvedených zločinů z několika různých úhlů pohledu. Práce se zaměří na definici zločinů z nenávisti, jejich charakteristiky, motivace pachatelů a dopady na oběti. Dále si klade za cíl prozkoumat právní rámec a politická opatření zaměřená na jejich prevenci a potrestání. Ve své diplomové práci se budu snažit vysvětlit zločiny z nenávisti prostřednictvím propojení teoretických poznatků s konkrétními kazuistikami, a zároveň poukážu na doporučení v oblasti právních, sociálních a psychologických intervencí, které by mohly přispět ke snížení výskytu těchto zločinů v naší společnosti. V praktické části se zaměřím na zpracování kazuistik ze čtyř konkrétních případů z praxe, jejich následnou analýzu a vzájemné srovnání. Na závěr shrnu vlastní myšlenky a doporučení, přičemž zdůrazním přínos práce pro prevenci a řešení zločinů z nenávisti.

CÍLE A METODIKA PRÁCE

Cíle práce

Jak je patrno z názvu této práce, cílem je zpracovat problematiku zločinů z nenávisti nebo-li předsudečného násilí. Nejdříve se práce bude zabývat definicí pojmů, pojmem nenávist z psychologického hlediska, její definicí a základními charakteristikami. Dalším krokem bude zmínka o historickém vývoji konceptu zločinů z nenávisti, jejich právní rámec, charakteristika těchto trestných činů, obětí a pachatelů. V neposlední řadě bude práce zaměřena na prevenci a řešení uvedených zločinů, včetně poukázání na nenávistné projevy v kyberprostoru. Dalším krokem bude vypracování kazuistik ze čtyř případů zločinů z nenávisti v rámci policejní praxe. Získanými daty bude snaha poukázat na závažnost těchto trestných činů. K tomu je potřeba nejdříve zpracovat literární rešerši. To znamená prohledat dostupné informační zdroje (knihovny, elektronické databáze a zdroje na internetu). Po výběru relevantní literatury, ujasnění základních poznatků a východisek budou získány informace pro správné zpracování práce.

Metodika práce

Pro vypracování této práce bude zvolena metoda analýzy získaných dat a dále kvalitativní analýza případových studií (kazuistik) k hlubšímu porozumění problematiky zločinů z nenávisti. K tomu poslouží informace získané ze spisových materiálů Policie České republiky ve vymezené působnosti Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje pro zpracování kazuistik s následným vyhodnocením. Při zpracování kazuistik bude dodržena zásada anonymizace citlivých údajů. Důležitou součástí bude také komparativní metoda, která umožní vzájemné srovnání vybraných případů. Závěrečná fáze bude spočívat v interpretaci získaných poznatků, která povede k formulaci závěrů a doporučení pro prevenci a postih těchto trestných činů. Analýza bude provedena s důrazem na věcnost a nezaujatost, přičemž veškeré závěry budou vycházet z objektivně získaných dat a dostupných důkazů.

1 POJEM ZLOČIN A NENÁVIST

Zločin je obecně chápán jako protiprávní jednání, které porušuje právní normy a je za něj stanovena odpovídající trestní sankce. Představuje závažné narušení právního a společenského pořádku, a proto je postihován orgány činnými v trestním řízení. Podle zákona číslo 40/2009 Sb. trestní zákoník, se zločinem rozumí trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí nejméně pět let.[1] Na rozdíl od přečinů, které jsou méně závažné a mají mírnější trestní sazby, jsou zločiny považovány za těžší formu trestné činnosti.

Zločiny mohou být klasifikovány podle různých kritérií, například podle společenské nebezpečnosti, motivace pachatele, způsobu spáchání činu nebo dopadu na oběť. Mezi nejzávažnější druhy zločinů patří násilná trestná činnost, organizovaný zločin, hospodářská kriminalita nebo terorismus.[2] Tato práce se specificky zaměřuje na zločiny z nenávisti, které se odlišují tím, že pachatelé jednají s motivací vycházející z předsudků vůči určité skupině obyvatel.[3]

Nenávist lze definovat jako silný negativní emoční postoj, který je spojen s hlubokou averzí a nepřátelstvím vůči jednotlivcům nebo skupinám osob.[4] Tento postoj se často projevuje agresivním chováním, ať už ve formě verbálních útoků nebo fyzického násilí. Z psychologického hlediska se nenávist formuje na základě předsudků, stereotypů a negativních zkušeností, přičemž může být posílena sociálními, kulturními či politickými faktory.[5]

Nenávist je zpravidla namířena vůči určité skupině osob na základě jejich etnického původu, náboženského přesvědčení, pohlaví, sexuální orientace nebo jiných charakteristických znaků. Pokud se nenávist projeví agresivním nebo

---

[1] ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 40/2009 Sb.*, trestní zákoník. *Sbírka zákonů České republiky*. 2009. § 14

[2] MAREŠ, Miroslav. *Problematika Hate Crime: Zahraniční zkušenosti a možnost aplikace tohoto přístupu v ČR*. Ministerstvo vnitra ČR, 2011.

[3] KALIBOVÁ, Klára. *Násilí z nenávisti, rasismus a média*. Praha: In IUSTITIA, 2011. ISBN 978-80-260-0097-6.

[4] EKMAN, Paul. *Emotions revealed: recognizing faces and feelings to improve communication and emotional life*. New York: Henry Holt, 2003. ISBN 0-8050-7516-X.

[5] PLUTCHIK, Robert. *Emotions and Life: Perspectives from Psychology, Biology, and Evolution*. Washington, DC: American Psychological Association, 2003. ISBN 1-55798-949-4.

násilným chováním, může vyústit ve zločiny z nenávisti, kdy pachatelé útočí na konkrétní osoby právě z důvodu jejich příslušnosti k určité skupině.[6] Tyto činy mají významný dopad nejen na přímé oběti, ale i na společnost jako celek, protože mohou zvyšovat sociální napětí a prohlubovat společenské rozdíly.[7]

1.1 Klasifikace zločinů

Zločiny lze klasifikovat podle různých hledisek, která vycházejí z právních, kriminologických i sociálních kritérií. Tento systematický přístup umožňuje lépe porozumět povaze trestné činnosti a efektivněji nastavit mechanismy prevence a represivní opatření. Klasifikace zločinů může být založena například na míře jejich závažnosti, způsobu spáchání, motivaci pachatele či jejich dopadu na společnost.

1.1.1 Podle míry závažnosti

České trestní právo rozlišuje přečiny a zločiny na základě výše trestní sazby a závažnosti protiprávního jednání.

Přečiny jsou méně závažné trestné činy, které jsou postihovány mírnějšími tresty, zpravidla odnětím svobody do pěti let nebo jinými sankcemi, jako je peněžitý trest či obecně prospěšné práce. Mezi přečiny patří například majetková kriminalita menšího rozsahu, neoprávněné užívání cizí věci nebo lehké ublížení na zdraví.[8]

Zločiny jsou trestné činy s trestní sazbou nejméně pět let odnětí svobody. Patří sem zejména násilné a organizované trestné činy, závažné formy hospodářské kriminality nebo trestné činy proti základním lidským právům a svobodám.[9]

Zvlášť závažné zločiny jsou trestné činy s trestem odnětí svobody nejméně deset let. Typicky se jedná o činy s vysokou společenskou škodlivostí, jako je

[6] STAUB, Ervin. *The Psychology of Good and Evil: Why Children, Adults, and Groups Help and Harm Others*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. ISBN 0521821282.
[7] CHAKRABORTI, Neil; GARLAND, Jon. *Hate Crime: Impact, Causes and Responses*. Second edition. Los Angeles: SAGE, 2015. ISBN 978-1-4462-7251-0.
[8] ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 40/2009 Sb*., trestní zákoník. Dostupné z: www.zakonyprolidi.cz.
[9] HERCZEG, Jiří. *Trestné činy z nenávisti*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-311-9.

vražda, terorismus, obchod s lidmi nebo zneužívání pravomoci veřejného činitele.[10]

1.1.2 Podle charakteru trestné činnosti

Zločiny lze rovněž rozdělit podle způsobu spáchání a jejich dopadu na oběti a společnost.

Násilné trestné činy zahrnují fyzické útoky na jednotlivce či skupiny osob, včetně ublížení na zdraví, zabití, vraždy či znásilnění.[11] Jejich typickým rysem je přímé ohrožení života nebo zdraví oběti.

Hospodářská kriminalita zahrnuje trestné činy zaměřené na majetek a finanční prostředky, jako jsou podvody, korupce, zpronevěra nebo praní špinavých peněz. Tento typ kriminality se vyznačuje vysokou latentností, neboť není vždy snadno odhalitelný a často má dlouhodobé ekonomické dopady.[12]

Trestné činy proti státu zahrnují skutky ohrožující bezpečnost a stabilitu státu, jako jsou vlastizrada, špionáž, sabotáže či terorismus.[13] Mezinárodní spolupráce hraje v této oblasti zásadní roli při prevenci a potírání těchto trestných činů.

Zločiny z nenávisti jsou specifická kategorie zahrnující trestné činy motivované předsudky vůči určité skupině osob na základě jejich etnického původu, náboženství, pohlaví, sexuální orientace nebo jiných rozlišujících znaků.[14] Tyto činy mají široký dopad na společnost, neboť mohou vyvolávat napětí mezi skupinami a narušovat sociální soudržnost.

---

[10] JELÍNEK, Jiří et al. *Trestní právo hmotné*. 8. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2022. ISBN 978-80-7502-576-0.
[11] GŘIVNA, Tomáš a VANDUCHOVÁ, Marie. *Kriminologie*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-885-8.
[12] MAREŠ, Miroslav. *Problematika Hate Crime. Zahraniční zkušenosti a možnost aplikace tohoto přístupu v ČR*. Brno: Ministerstvo vnitra ČR, 2011.
[13] INTERPOL. *International Crime and Terrorism*. Online. 2023. Dostupné z: https://www.interpol.int/Crimes/Terrorism [cit. 2024-05-30]
[14] KALIBOVÁ, Klára. *Násilí z nenávisti, rasismus a média*. Praha: In IUSTITIA, 2011. ISBN 978-80-260-0097-6.

1.2 Právní aspekty a trestní odpovědnost

Trestní právo stanovuje podmínky, za kterých lze určité jednání kvalifikovat jako trestný čin, a upravuje odpovědnost pachatele za jeho protiprávní jednání. Každý zločin musí splňovat určité znaky, které jsou vymezeny v právních normách. Kromě toho se v rámci trestního řízení posuzují okolnosti ovlivňující závažnost trestného činu, včetně míry zavinění a společenské škodlivosti.

1.2.1 Znaky trestného činu

Aby mohlo být jednání považováno za trestný čin, musí splňovat následující základní znaky:

- **Protiprávnost** – chování pachatele je v rozporu s trestním zákonem a naplňuje skutkovou podstatu trestného činu. Pokud určité jednání není zakázáno zákonem, nelze jej považovat za trestný čin.
- **Společenská škodlivost** – trestní právo se nezaměřuje na jakékoli protiprávní jednání, ale pouze na činy, které významně narušují společenské vztahy a ohrožují chráněné hodnoty.[15]
- **Zavinění** – pachatel trestného činu jedná buď úmyslně, nebo z hrubé nedbalosti. Trestní odpovědnost je obvykle spojena s úmyslným jednáním, avšak i nedbalostní trestné činy mohou být za určitých okolností postihovány.[16]

Tyto znaky zajišťují, že trestní právo postihuje pouze taková jednání, která představují skutečné ohrožení nebo narušení právního řádu a společnosti.

1.2.2 Trestní odpovědnost a věková hranice

Trestní odpovědnost v České republice vzniká dosažením 15 let věku. Osoby mladší 15 let nemohou být trestně stíhány, ale mohou být předmětem opatření v rámci systému ochrany mládeže.[17] Pro mladistvé pachatele (osoby

[15] HERCZEG, Jiří. *Trestné činy z nenávisti*. Praha: ASPI, 2008.s. 10. ISBN 978-80-7357-311-9.
[16] JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné*. 8. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2022. ISBN 978-80-7502-576-0.
[17] GŘIVNA, Tomáš a VANDUCHOVÁ, Marie. *Kriminologie*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-885-8.

mezi 15 a 18 lety) platí zvláštní režim, který umožňuje mírnější sankce a výchovná opatření s cílem jejich resocializace.[18]

Kromě věku může být trestní odpovědnost omezena i v případech, kdy je pachatel zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo trpí duševní poruchou, která mu znemožňuje rozpoznat protiprávnost svého jednání. V takových situacích se místo trestu ukládají ochranná opatření, například ústavní léčba.[19]

1.2.3 Okolnosti vylučující protiprávnost

Existují situace, kdy by určité jednání za běžných okolností bylo trestné, avšak za specifických podmínek není protiprávní. Mezi tyto okolnosti patří:

- **Nutná obrana** – osoba, která odvrací bezprostřední útok na sebe nebo jinou osobu, nejedná protiprávně, pokud její obrana není zjevně nepřiměřená.
- **Krajní nouze** – pokud osoba způsobí škodu, aby odvrátila jinou, závažnější škodu a nebylo možné ji odvrátit jiným způsobem, její jednání se nepovažuje za trestné.
- **Svolení poškozeného** – v některých případech lze trestnost činu vyloučit, pokud se oběť určitého jednání k němu dobrovolně rozhodla, například v rámci lékařského zákroku.
- **Plnění zákonné povinnosti** – pokud osoba vykonává svou povinnost podle zákona (například policista při zákroku), nelze ji trestně stíhat za jednání, které by jinak bylo protiprávní.[20]

Tyto okolnosti jsou důležité pro posuzování jednotlivých případů a umožňují odlišit oprávněné jednání od skutečné trestné činnosti.

---

[18] MAREŠ, Miroslav. *Problematika Hate Crime. Zahraniční zkušenosti a možnost aplikace tohoto přístupu v ČR*. Brno: Ministerstvo vnitra ČR, 2011.
[19] KALIBOVÁ, Klára. *Násilí z nenávisti, rasismus a média*. Praha: In IUSTITIA, 2011.
[20] ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*. Sbírka zákonů České republiky, 2009, §§ 28-30.

1.2.4 Sankce za trestné činy

Trestní zákoník rozlišuje několik typů sankcí, které mohou být uloženy pachateli trestného činu:

- **Trest odnětí svobody** – nejzávažnější trest, který může být podmíněný nebo nepodmíněný. U zvlášť závažných zločinů může být trest odnětí svobody uložen i na doživotí.[21]
- **Peněžitý trest** – využívá se zejména u hospodářských trestných činů a v případech, kdy je možné, aby pachatel nesl odpovědnost ve finanční rovině.
- **Domácí vězení** – alternativní trest, který omezuje pohyb pachatele na jeho bydliště a umožňuje mu vykonávat běžné pracovní a rodinné povinnosti.
- **Obecně prospěšné práce** – vhodné pro méně závažné činy, jejichž pachatelé nejsou společensky nebezpeční.
- **Vyhoštění** – lze uložit cizincům, kteří se dopustili trestné činnosti, a představují hrozbu pro veřejný pořádek. [22]

Výběr trestu se odvíjí od povahy spáchaného činu, závažnosti jednání a osoby pachatele. Moderní trestní politika se snaží kombinovat represivní a preventivní prvky, aby tresty nejen odrazovaly od dalšího páchání trestné činnosti, ale také podporovaly resocializaci pachatelů.

1.3 Mezinárodní aspekty zločinu

Kriminalita není pouze vnitrostátním problémem, ale v mnoha případech přesahuje hranice jednotlivých států. Globalizace, technologický pokrok a rostoucí mobilita osob i finančních toků usnadňují páchání trestné činnosti s mezinárodním dosahem. Proto se státy snaží spolupracovat na boji proti

[21] HERCZEG, Jiří. *Trestné činy z nenávisti: právní monografie*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-311-9.
[22] ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*. Sbírka zákonů České republiky, 2009, § 80.

nejzávažnějším formám zločinu prostřednictvím mezinárodních organizací, smluv a dohod. Mezi klíčové oblasti mezinárodní spolupráce v trestní justici patří extradice pachatelů, harmonizace právních předpisů, sdílení informací a operativní spolupráce mezi bezpečnostními složkami jednotlivých států.

1.3.1 Mezinárodní organizace a jejich role v boji proti zločinu

V rámci boje proti trestné činnosti na globální úrovni hrají významnou roli mezinárodní organizace, které koordinují činnost států a napomáhají efektivnímu prosazování práva.

- **Interpol** (Mezinárodní kriminálně policejní organizace) – sídlí ve francouzském Lyonu a sdružuje 196 členských států. Jeho hlavním úkolem je podpora policejní spolupráce a výměny informací mezi státy, a to zejména v oblasti pátrání po nebezpečných zločincích, obchodování s lidmi, drogové kriminality a terorismu.[23]
- **Europol** (Evropský policejní úřad) – zajišťuje koordinaci mezi policejními složkami členských států EU v boji proti organizovanému zločinu, terorismu, kyberkriminalitě a dalším formám závažné kriminality.[24]
- **Mezinárodní trestní soud (ICC)** – sídlí v Haagu a soudí pachatele nejzávažnějších zločinů, jako jsou genocida, válečné zločiny a zločiny proti lidskosti.[25]
- **Organizace spojených národů (OSN)** – prostřednictvím Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) monitoruje vývoj trestné činnosti ve světě a poskytuje podporu státům při přijímání legislativních opatření proti kriminalitě.[26]

Tyto organizace usnadňují mezinárodní policejní spolupráci, poskytují odborné analýzy a doporučení a přispívají k tvorbě globálních strategií prevence a potírání trestné činnosti.

---

[23] INTERPOL. *About INTERPOL*. Dostupné z: www.interpol.int Online. [cit. 2024-06-01].
[24] EUROPOL. *The European Union Agency for Law Enforcement Cooperation*. Online. Dostupné z: www.europol.europa.eu. [cit. 2024-06-01].
[25] INTERNATIONAL CRIMINAL COURT. Online. Dostupné z: www.icc-cpi.int. [cit. 2024-06-01].
[26] UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME. Oficiální webové stránky Online. Dostupné z: https://www.unodc.org/ [cit. 2024-05-30].

1.3.2 Mezinárodní právní rámec pro boj proti kriminalitě

Trestná činnost s mezinárodním přesahem představuje významnou výzvu pro státy i mezinárodní organizace, neboť efektivní potírání kriminality vyžaduje spolupráci mezi různými jurisdikcemi. K zajištění koordinovaného postupu v oblasti prevence kriminality, vyšetřování a stíhání pachatelů byly přijaty mezinárodní právní normy, které vytvářejí základní rámec pro právní spolupráci mezi státy. Mezi nejvýznamnější mezinárodní smlouvy v této oblasti patří Úmluva OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, známá jako Palermská úmluva, která byla přijata v roce 2000. Tento dokument stanovuje právní rámec pro boj proti organizovanému zločinu, zejména v oblasti obchodování s lidmi, nelegálního obchodu se zbraněmi a praní špinavých peněz.[27] Další důležitou smlouvou je Úmluva OSN proti korupci, přijatá v roce 2003, která zavazuje státy k přijetí opatření směřujících k omezení korupčních praktik a k posílení mezinárodní spolupráce v této oblasti.[28]

V rámci evropského prostoru hraje zásadní roli Evropská úmluva o vydávání z roku 1957, která stanovuje podmínky extradice mezi evropskými státy. Tato úmluva umožňuje předání osob podezřelých ze spáchání trestného činu do jiného státu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu. S rozvojem digitálních technologií vznikla potřeba mezinárodní regulace v oblasti kyberkriminality, což vedlo k přijetí Budapešťské úmluvy o kyberkriminalitě v roce 2001. Tato úmluva se zaměřuje na harmonizaci trestněprávních opatření a spolupráci mezi státy v oblasti počítačové kriminality.[29] Kromě těchto smluv je významným dokumentem i Římský statut Mezinárodního trestního soudu, přijatý v roce 1998, který zakládá jurisdikci Mezinárodního trestního soudu pro stíhání pachatelů nejzávažnějších zločinů, jako jsou genocida, válečné zločiny a zločiny proti lidskosti.[30] Tyto právní nástroje vytvářejí podmínky pro efektivní

---

[27] UNITED NATIONS. *United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the Protocols Thereto*. Online. 2000. Dostupné z: https://www.unodc.org/unodc/en/organized-crime/intro/UNTOC.html. [cit. 2024-05-30].
[28] UNITED NATIONS. *United Nations Convention against Corruption*. Online. 2003. Dostupné z: https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/. [cit. 2024-05-30].
[29] COUNCIL OF EUROPE. *Convention on Cybercrime*. Online. 2001. Dostupné z: https://www.coe.int/en/web/cybercrime/the-budapest-convention. [cit. 2024-06-05].
[30] INTERNATIONAL CRIMINAL COURT. *Rome Statute of the International Criminal Court*. Online. 1998. Dostupné z: https://www.icc-cpi.int/resource-library/documents/rs-eng.pdf. [cit.

mezinárodní spolupráci při stíhání pachatelů trestné činnosti s přeshraničním dopadem.

Jedním z klíčových mechanismů v oblasti mezinárodní spolupráce v trestních věcech je extradice, tedy vydávání osob podezřelých nebo odsouzených za trestnou činnost do jiného státu. Proces extradice však bývá často komplikovaný, zejména kvůli rozdílným právním systémům jednotlivých států, ochraně lidských práv a politickým faktorům. Některé státy odmítají vydávat své vlastní občany nebo podmiňují extradici zárukami, že dotyčné osobě nebude uložen trest smrti či nebudou porušena její základní práva.[31] V rámci Evropské unie byl zaveden institut Evropského zatýkacího rozkazu (EAW), který umožňuje rychlejší a efektivnější předávání podezřelých osob mezi členskými státy EU bez nutnosti složitých diplomatických procedur.[32] Kromě toho existují bilaterální dohody mezi jednotlivými státy, které upravují podmínky vydávání osob k trestnímu stíhání nebo výkonu trestu.[33] Vydání pachatele je často podmíněno tím, že v dané zemi neexistuje riziko mučení či nelidského zacházení, a zároveň se nevztahuje na politické trestné činy.[34] Vedle extradice zahrnuje mezinárodní spolupráce v trestních věcech i činnosti, jako jsou společné vyšetřovací týmy, výměna důkazních materiálů nebo koordinace policejních operací mezi státy.

Navzdory existenci rozsáhlého právního rámce přetrvává řada problémů, které znesnadňují efektivní boj proti mezinárodní kriminalitě. Mezi nejvýznamnější výzvy patří zejména kyberkriminalita a digitální hrozby, které se staly klíčovým fenoménem moderní doby. Používání anonymizačních nástrojů a šifrování značně komplikuje identifikaci pachatelů a jejich postih.[35] Dalším závažným problémem je financování terorismu a organizovaného zločinu, kdy

---

2024-06-05].

[31] DAVID, Ondřej. *Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech*. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 134–138. ISBN 978-80-7400-780-3.

[32] EVROPSKÁ KOMISE. *Evropský zatýkací rozkaz* Online.. Dostupné z: https://ec.europa.eu. [cit. 2024-06-05]

[33] ŠÁMAL, Petr a kol. *Trestní právo procesní*. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2021, s. 420–423. ISBN 978-80-7598-919-0.

[34] EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA, *Rozsudek ve věci Soering v. Spojené království*, č. 14038/88, 7. července 1989.

[35] VANDUCHOVÁ, Marie a kol. *Kriminalistika*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 542–547. ISBN 978-80-7598-283-2.

nelegální finanční transakce často probíhají přes jurisdikce s nižší úrovní regulace, což ztěžuje jejich odhalování.[36] Nelegální migrace a obchod s lidmi jsou dalšími výzvami, které zločinecké sítě využívají ve svůj prospěch, přičemž nestabilní regiony a nedostatečná legislativa vytvářejí příznivé podmínky pro pašování osob přes hranice. Problémem je rovněž rozdílná právní úprava v jednotlivých státech, která může bránit efektivní spolupráci. Právní nesoulad, neochota sdílet citlivé informace a konflikty mezi státními zájmy často komplikují vyšetřování a stíhání pachatelů.[37]

Boj proti nadnárodní kriminalitě vyžaduje flexibilní přístup a úzkou spolupráci mezi státy a mezinárodními institucemi. S ohledem na dynamický vývoj kriminality je nezbytné, aby právní rámec reflektoval nové hrozby související s technologickým pokrokem a měnící se geopolitickou situací. Významným aspektem je rovněž posilování preventivních opatření a inovace v oblasti mezinárodní justiční a policejní spolupráce. Moderní trestná činnost totiž překračuje hranice jednotlivých států, a proto je nutné, aby reakce na ni byla stejně globální jako samotná kriminalita.

1.4 Prevence a boj proti zločinu

Zajištění bezpečnosti a minimalizace kriminality patří mezi klíčové priority každého státu. Prevence trestné činnosti představuje soubor opatření, jejichž cílem je předcházet vzniku kriminality a eliminovat faktory, které mohou vést k jejímu vzniku. Boj proti kriminalitě zahrnuje jak represivní opatření (stíhání a trestání pachatelů), tak preventivní strategie zaměřené na snížení motivace k páchání trestných činů a zvýšení ochrany potenciálních obětí.

Prevence kriminality se rozděluje na několik úrovní v závislosti na cílové skupině a typu přijatých opatření.

---

[36] FATF. *International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation*. 2022. Online. Dostupné z: https://www.fatf-gafi.org. [cit. 2024-06-05].
[37] INTERPOL, *"Challenges in International Law Enforcement Cooperation,"* 2023. Online. [cit. 2024-06-01].

- **Primární prevence** – zaměřuje se na celou populaci a její cílem je eliminace rizikových faktorů, které mohou vést ke vzniku kriminality. Patří sem například vzdělávací programy, sociální politika a zvyšování povědomí o důsledcích trestné činnosti.[38]
- **Sekundární prevence** – je orientována na rizikové skupiny obyvatel, u nichž existuje vyšší pravděpodobnost zapojení do trestné činnosti. Mezi opatření sekundární prevence patří například programy pro mládež v sociálně vyloučených lokalitách, monitoring rizikových oblastí nebo dohled nad recidivisty.[39]
- **Terciární prevence** – cílem této úrovně je minimalizace opakování trestné činnosti u osob, které již spáchaly zločin. Zahrnuje resocializační programy pro propuštěné vězně, alternativní tresty a opatření zaměřená na prevenci recidivy.[40]

V rámci prevence kriminality se uplatňují různé strategie, které reflektují aktuální bezpečnostní výzvy a potřeby společnosti.

- **Sociální prevence** – zaměřuje se na eliminaci sociálních a ekonomických faktorů, které mohou vést k páchání trestné činnosti. Patří sem podpora vzdělávání, zaměstnanosti, sociální integrace a snižování nerovností.[41]
- **Situační prevence** – jejím cílem je snížení příležitostí k páchání kriminality prostřednictvím technických a organizačních opatření, například posílením fyzické bezpečnosti objektů, kamerovými systémy, osvětlením rizikových lokalit nebo zlepšením urbanistického plánování.[42]
- **Kriminální politika a legislativní opatření** – zahrnuje tvorbu a implementaci právních předpisů, které umožňují efektivní postih pachatelů a současně zohledňují prevenci kriminality. Příkladem může být zpřísnění

[38] ČERNÝ, J. *Prevence kriminality v České republice*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0425-3.
[39] MAREŠ, M. *Kriminologické aspekty prevence*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-7922-4..
[40] VANDUCHOVÁ, M. a GŘIVNA, T. *Kriminalita a její prevence*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-682-3.
[41] MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2021–2025.* Online. Dostupné z: https://www.mvcr.cz. [cit. 2024-05-30].
[42] FELSON, M. *Crime and Everyday Life*. Thousand Oaks: Sage, 2014. ISBN 978-1-4522-5874-4.

sankcí za určité druhy trestné činnosti nebo zavedení programů alternativních trestů.[43]

Kriminalita má stále častěji nadnárodní charakter, což vyžaduje koordinovanou spolupráci mezi státy a mezinárodními institucemi.

- **Evropská unie** – prostřednictvím institucí jako Europol nebo Eurojust podporuje koordinaci mezi členskými státy v oblasti prevence a potírání organizovaného zločinu.[44]
- **Interpol a mezinárodní policejní spolupráce** – Interpol pomáhá sdílet informace a koordinovat operace zaměřené na boj proti nadnárodní kriminalitě, například terorismu, kyberkriminalitě a obchodování s lidmi.[45]
- **Organizace spojených národů (OSN)** – UNODC (Úřad OSN pro drogy a kriminalitu) poskytuje podporu státům při zavádění preventivních opatření proti organizovanému zločinu a korupci.[46]

Technologický pokrok hraje klíčovou roli v moderním přístupu k prevenci kriminality a jejímu potírání.

- **Kamerové systémy a umělá inteligence** – využití kamerového dohledu, rozpoznávání obličejů a analýzy dat umožňuje rychlejší identifikaci podezřelých osob a prevenci trestné činnosti.[47]
- **Kybernetická bezpečnost** – prevence kyberkriminality zahrnuje legislativní opatření, šifrovací technologie, monitoring digitálních hrozeb a vzdělávání veřejnosti o bezpečném používání internetu.[48]

---

[43] MAREŠ, M. *Bezpečnostní hrozby a prevence kriminality*. Brno: Masarykova univerzita, 2017. ISBN 978-80-210-8456-3.
[44] EUROPOL. *Crime Prevention Strategies in the EU.* Online. Dostupné z: https://www.europol.europa.eu. [cit. 2024-06-10].
[45] INTERPOL. *Crime Prevention and Law Enforcement Cooperation*. Online. Dostupné z: https://www.interpol.int. [cit. 2024-06-10].
[46] UNODC. *Global Crime Prevention Report*. Online. Dostupné z: https://www.unodc.org. [cit. 2024-06-10].
[47] TAYLOR, R. *Advances in Crime Prevention Technologies*. London: Routledge, 2021. ISBN 978-0-367-68147-9.
[48] BĚLINA, M. *Kybernetická bezpečnost a právo*. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-336-0.

- **Forenzní technologie** – pokročilé metody analýzy DNA, balistiky a digitální forenziky pomáhají identifikovat pachatele a objasňovat trestné činy.[49]

Efektivní prevence kriminality je zásadní pro udržení sociální soudržnosti, ochranu práv občanů a posilování důvěry v právní stát. Prevence nejenže přispívá k ochraně jednotlivců a majetku, ale také snižuje ekonomické náklady spojené s trestnou činností, včetně výdajů na vězeňský systém, soudní řízení a bezpečnostní složky.

Investice do preventivních opatření se dlouhodobě ukazují jako efektivnější než pouhá represe trestné činnosti. Kombinace legislativních opatření, mezinárodní spolupráce a technologických inovací může významně přispět k vyšší bezpečnosti společnosti a snížení kriminality.

1.5 Pojem nenávist z psychologického hlediska

Nenávist je silná negativní emoce, která se vyznačuje intenzivním odporem, averzí a nepřátelstvím vůči jednotlivcům nebo skupinám osob. Tento fenomén je hluboce zakořeněn v psychologických, sociálních a kulturních mechanismech, které formují postoje jedinců a ovlivňují jejich chování ve společnosti. Nenávist je nejen emocionální reakcí, ale také kognitivním procesem, který ovlivňuje vnímání reality a kategorizaci sociálních skupin. Z psychologického hlediska vzniká nenávist jako odpověď na vnímanou hrozbu, frustraci či negativní zkušenost. Její intenzita a trvání se mohou lišit v závislosti na osobnostních faktorech jedince a vlivu sociálního prostředí. Moderní neurovědecké výzkumy naznačují, že nenávist má svůj biologický základ. Při jejím prožívání dochází k aktivaci specifických oblastí mozku, zejména amygdaly, která je klíčová pro zpracování emocí, zejména strachu a agrese. Společně s amygdalou se na procesu podílí orbitofrontální kůra, která reguluje impulzivní chování a rozhodování. Pokud se nenávist stane dlouhodobou emocí, může vést k rigidnímu myšlení, snížení schopnosti empatie a zkreslenému

[49] SMITH, J. *Forensic Science and Criminal Investigation*. New York: Wiley, 2022. ISBN 978-1-119-89587-2.

vnímání sociální reality. Tento mechanismus usnadňuje vytváření předsudků a ospravedlňování nepřátelského jednání, což může vést k diskriminaci, sociálním konfliktům nebo dokonce k násilným činům.[50]

Z emocionálního hlediska je nenávist úzce spojena se silnými negativními emocemi, jako jsou hněv, strach, frustrace nebo pohrdání. Tyto pocity mohou být vyvolány reálnými či domnělými křivdami, historickými konflikty, sociálními nerovnostmi nebo politickými faktory. Dlouhodobá expozice nenávisti vede ke zvýšené hladině stresových hormonů, což posiluje pocity ohrožení a vede k polarizaci společnosti. Jedinci, kteří se cítí být objektem nenávisti, často pociťují psychickou zátěž, která může vyústit v úzkostné poruchy, deprese nebo posttraumatickou stresovou poruchu.[51]

Na kognitivní úrovni nenávist souvisí s procesem kategorizace a vytváření předsudků. Lidé mají přirozenou tendenci rozdělovat svět na „my“ a „oni“, přičemž tato dichotomie může vést k posilování negativních stereotypů a zjednodušenému vnímání sociálních skupin. Tento kognitivní mechanismus je úzce spjat s tzv. konfirmačním zkreslením, tedy tendencí vyhledávat informace potvrzující vlastní nenávistné postoje a ignorovat fakta, která by je mohla vyvrátit. Podle teorie sociální identity se nenávist často utváří na základě skupinové identifikace, kdy příslušníci jedné skupiny vnímají členy jiné skupiny jako konkurenci či hrozbu. Tento jev je posilován společenskými narativy, které zdůrazňují nadřazenost jedné skupiny nebo oprávněnost jejího nepřátelství vůči „nepřátelské“ skupině. Tento fenomén lze pozorovat zejména v etnických a náboženských konfliktech, kde historická zkušenost a kolektivní paměť hrají významnou roli při formování a upevňování nenávistných postojů.

Nenávist se neprojevuje pouze na úrovni emocí a myšlení, ale také v konkrétním chování. Mezi běžné projevy nenávisti patří verbální agrese, diskriminace, sociální vyloučení a fyzické násilí. V extrémních případech může nenávist vyústit v organizované násilí, pogromy, genocidy nebo teroristické činy.

---

[50] KOUKOLÍK, František. *Mozek a jeho duše*. Praha: Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5123-4.
[51] BUCHTÍK, Martin. *Různá vyprávění o jedné společnosti*. Praha: STEM, 2023. ISBN 978-80-87748-81-7.

Výzkumy ukazují, že nenávistné chování je často posilováno skupinovou dynamikou a sociálními normami, které legitimizují agresivní jednání. Pokud je nenávist podporována v rámci kolektivu, jednotlivci se mohou cítit méně odpovědní za své činy a být náchylnější k přebírání extremistických postojů.[52]

Sociální a kulturní faktory hrají významnou roli v šíření nenávistných postojů. Mezi hlavní psychosociální determinanty patří sociální identifikace, kdy lidé mají tendenci kategorizovat svět do jasně oddělených skupin, což vede k vnímání „těch druhých" jako hrozby. Dalším faktorem je ekonomická a politická situace – v obdobích hospodářské nejistoty nebo společenské krize se nenávist často stává nástrojem politické mobilizace a eskalace konfliktů. Média a propaganda mohou rovněž podporovat nenávistné postoje prostřednictvím zkreslených narativů, které legitimizují diskriminaci a ospravedlňují násilí. Důležitým faktorem je také historická zkušenost, neboť minulá traumata a konflikty se mohou stát základem pro kolektivní paměť, která dále udržuje nenávist vůči určitým skupinám. Dlouhodobá nenávist má závažné důsledky jak pro jednotlivce, tak pro celou společnost. Na individuální úrovni může vést k rozvoji psychických poruch, jako jsou úzkostné poruchy, deprese nebo zvýšená agresivita. U obětí nenávistných činů se často objevuje posttraumatická stresová porucha a pocit sociální izolace.[53] Na společenské úrovni nenávist přispívá k polarizaci společnosti, oslabování důvěry mezi jednotlivými skupinami a vzestupu extremistických tendencí. Proto je nezbytné, aby společnost aktivně pracovala na prevenci nenávistných postojů a podporovala vzájemné porozumění mezi jednotlivými skupinami. Mezi efektivní strategie patří vzdělávací programy zaměřené na rozvoj kritického myšlení, podpora interkulturního dialogu a právní opatření proti nenávistným projevům a násilí.[54]

---

[52] ŠAFR, Jiří. *Sociální distance a nenávistné postoje v ČR*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2021. ISBN 978-80-7330-352-0.afr, Jiří. *Sociální distance a nenávistné postoje v ČR*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2021.

[53] UNODC, *Hate Crime and Extremism Report*, 2023. Online. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/AnnualReport/UNODC_REPORT_2023-WEB.pdf. [cit. 2024-07-17].

[54] GIDDENS, Anthony. Sociologie. Překlad Zuzana Krulichová, Blanka Knotková-Čapková, Tereza Kynčlová a Daniela Orlando. Praha: Argo, 2013. ISBN 978-80-257-0807-1.

1.6 Příčiny a mechanismy vzniku nenávisti

Nenávist je komplexní sociálně-psychologický fenomén, který se formuje na základě různých faktorů a interakcí mezi individuálními, skupinovými a kulturními procesy. Vznik nenávisti nelze vysvětlit jedním univerzálním modelem, neboť její příčiny se liší v závislosti na kontextu, historickém vývoji i individuálních zkušenostech.[55] Přesto existují určité obecné mechanismy, které vedou k jejímu rozvoji a udržování.

Jedním z klíčových prvků formování nenávisti je vnímání ohrožení. Jednotlivci či skupiny mohou pociťovat existenční, sociální nebo kulturní hrozby, což v nich vyvolává pocit nejistoty a potřebu obranné reakce. Tento proces často souvisí s hluboko zakořeněnými předsudky, stereotypy a historickými zkušenostmi, které mohou posilovat tendenci vnímat určité skupiny jako nepřátelské.[56] Psychologické výzkumy ukazují, že nenávist se často rodí z frustrace, která je spojena s neschopností dosáhnout určitých cílů nebo uspokojit základní potřeby. Tato frustrace pak může být přesměrována na konkrétní „viníky“, což vede k zesílení negativních emocí a nepřátelského chování.[57]

Významným mechanismem vzniku nenávisti je také proces sociálního učení. Nenávistné postoje a chování se často přenášejí prostřednictvím rodinného prostředí, výchovy, vzdělávacích institucí, médií či kulturních tradic. Pokud je nenávist legitimizována společenskými normami nebo politickou rétorikou, může se stát běžnou součástí myšlení určité skupiny. Skupinová identifikace a tendence kategorizovat svět na „my“ a „oni“ dále podporují tento proces, neboť lidé přirozeně inklinují k ochraně vlastní skupiny a mohou vnímat jinak smýšlející či odlišné skupiny jako hrozbu.

Historické a kulturní faktory hrají rovněž významnou roli při vzniku a šíření nenávisti. Minulé konflikty, nespravedlnosti či kolektivní traumata mohou posilovat pocit odplaty či nedůvěry vůči určité skupině a stát se součástí

[55] KOUKOLÍK, František. *Mozek a jeho duše*. Praha: Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5123-4.
[56] BUCHTÍK, Martin. *Různá vyprávění o jedné společnosti*. Praha: STEM, 2023. ISBN 978-80-87748.
[57] HAIDT, Jonathan. *Morálka lidské mysli: Proč lidi rozděluje politika a náboženství*. Překlad Helena Čížková. Praha: Dybbuk, 2013. ISBN 978-80-7438-090-7.

kolektivní paměti. Politické ideologie, nacionalismus nebo náboženské rozdíly mohou být rovněž využity k ospravedlnění nenávistných postojů a jednání. Propaganda a mediální manipulace pak mohou tento fenomén dále posilovat tím, že prezentují určité skupiny jako méněcenné, nebezpečné nebo odpovědné za společenské problémy.

Mechanismus vzniku nenávisti nelze chápat pouze jako otázku individuální psychologie, ale je třeba jej zkoumat v širším společenském a historickém kontextu. Pochopení těchto procesů je klíčové pro identifikaci účinných strategií prevence a zmírnění nenávistných postojů ve společnosti. Následující kapitola se zaměří na psychologické teorie nenávisti, které nabízejí různé pohledy na to, jak se nenávist formuje v lidské mysli a jaké faktory ji ovlivňují na individuální úrovni. [58]

1.7 Psychologické teorie nenávisti

Psychologické přístupy k nenávisti usilují o vysvětlení faktorů, které přispívají k rozvoji nenávistných postojů a chování. Nenávist je komplexní psychologický jev, jehož vznik ovlivňují biologické, sociální a kognitivní aspekty. Zásadní roli hraje individuální zkušenost, sociální prostředí i kulturní kontext.

Psychoanalytické teorie vycházejí z předpokladu, že nenávist je projevem vnitřního konfliktu a nevědomých procesů. Freudova teorie pudů předpokládá existenci dvou základních sil – pudu života a pudu smrti, přičemž nenávist může vznikat jako obranný mechanismus proti frustraci. Agresivní impulzy mohou být potlačovány a následně přesměrovány na určité skupiny či jedince.[59]

Behavioristické teorie chápou nenávist jako naučený vzorec chování. Podle této perspektivy vznikají nenávistné postoje v důsledku opakovaných negativních

[58] ŠAFR, Jiří. *Sociální distance a nenávistné postoje v ČR*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2021. ISBN 978-80-7330-352-0.afr, Jiří. *Sociální distance a nenávistné postoje v ČR*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2021.
[59] FREUD, Sigmund. *Das Ich und das Es*. Wien: Internationaler Psychoanalytischer Verlag, 1923.

zkušeností, přičemž klíčovou roli hraje sociální učení. Teorie sociálního učení Alberta Bandury zdůrazňuje význam pozorování a imitace vzorců chování v okolním prostředí. Pokud jsou nenávistné postoje systematicky posilovány, pravděpodobnost jejich přijetí se zvyšuje.[60]

Kognitivní teorie se soustředí na způsoby, jakým lidé zpracovávají informace a vytvářejí si názory na ostatní. Teorie sociální identity vysvětluje, že lidé inklinují k rozdělování se do skupin, přičemž preferují vlastní skupinu na úkor jiných. Tento proces vede ke stereotypizaci a následné diskriminaci. Kognitivní zkreslení, jako je konfirmační zkreslení, mohou přispívat k upevňování nenávistných postojů tím, že jedinec vyhledává informace potvrzující jeho přesvědčení.[61]

Evoluční a neurobiologické přístupy pohlížejí na nenávist jako na adaptivní mechanismus, který měl v minulosti význam pro přežití. Z neurobiologického hlediska se předpokládá, že silné negativní emoce souvisejí se zvýšenou aktivitou amygdaly a dalších mozkových struktur regulujících emocionální reakce. Výzkumy ukazují, že nenávistné reakce mohou být posilovány biologickými predispozicemi a reakcemi na vnější podněty.[62]

Psychologické teorie nabízejí různé perspektivy na problematiku nenávisti, přičemž každá zdůrazňuje odlišné aspekty jejího vzniku a udržování. Pro efektivní prevenci a intervenci je nezbytné zohlednit interdisciplinární přístup, který propojuje poznatky z psychologie, sociologie a neurověd. Opatření zaměřená na snižování nenávistných postojů by měla vycházet z poznatků o mechanismech učení, stereotypizace a biologických reakcích na podněty z okolí.[63]

---

[60] BANDURA, Albert. *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs: Prentice Hall, 1977. ISBN 978-0-13-816744-8.
[61] TAJFEL, Henri; TURNER, John C. *An Integrative Theory of Intergroup Conflict*. In: AUSTIN, William G. a WORCHEL, Stephen, eds. *The Social Psychology of Intergroup Relations*. Monterey: Brooks/Cole, 1979, s. 33–47. ISBN 978-0818502781.
[62] ADOLPHS, Ralph. *The Biology of Fear*. *Current Biology*, 2013, roč. 23, č. 2, s. R79-R93. DOI: 10.1016/j.cub.2012.11.055.
[63] KOUKOLÍK, František. *Mozek a jeho duše*. Praha: Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5123-4.

1.8 Sociologické teorie nenávisti

Nenávist je z pohledu sociologie vnímána jako společensky podmíněný jev, který je utvářen v rámci kulturních, ekonomických a politických struktur. Její projevy jsou ovlivňovány historickým kontextem, společenskými normami a mocenskými vztahy, přičemž se nejedná pouze o individuální emocionální reakci, ale o sociální fenomén se širokým dopadem.

Teorie sociální identity, formulovaná Henri Tajfelem a Johnem Turnerem, předpokládá, že jedinci inklinují k zařazování se do skupin, čímž si utvářejí kolektivní identitu. Tento proces často vede k vytváření hranic mezi vlastní skupinou (ingroup) a vnějšími skupinami (outgroup), což může vést k posilování předsudků a nenávistných postojů.[64]

Konfliktní teorie, vycházející z marxistického pojetí společnosti, vysvětluje nenávist jako důsledek strukturálních nerovností. Sociální a ekonomické rozdíly vedou k napětí mezi jednotlivými skupinami, přičemž dominantní skupiny využívají nenávist k ospravedlnění diskriminace a marginalizace znevýhodněných skupin.[65]

Teorie stigmatizace zkoumá procesy, kterými jsou určité skupiny na základě negativních stereotypů označovány za nežádoucí či společensky neakceptovatelné. Tento proces přispívá k ospravedlňování předsudků a diskriminačních praktik. Stigmatizace vede k sociálnímu vyloučení a posilování nenávistných postojů ve většinové společnosti.[66]

Teorie morální paniky poukazuje na roli médií a veřejného diskurzu při vytváření nepřátelského obrazu určitých skupin. Mediální reprezentace často

---

[64] TAJFEL, Henri; TURNER, John C. *An Integrative Theory of Intergroup Conflict*. In: AUSTIN, William G. a WORCHEL, Stephen, eds. *The Social Psychology of Intergroup Relations*. Monterey: Brooks/Cole, 1979, s. 33–47. ISBN 978-0818502781.
[65] MARX, Karl. *The Communist Manifesto*. London: Pluto Press, 2008. ISBN 978-0-7453-2757-0.
[66] GOFFMAN, Erving. Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity. New York: Simon & Schuster, 1963. ISBN 978-0-671-62244-2.

vykreslují určité skupiny jako hrozbu pro společenský řád, což vede k eskalaci nenávistných nálad a podpoře represivních opatření vůči těmto skupinám.[67]

Symbolický interakcionismus se zaměřuje na úroveň sociálních interakcí a analyzuje, jak jsou nenávistné postoje a chování formovány prostřednictvím každodenních interakcí. Nenávist je v tomto pojetí důsledkem naučených vzorců chování a interpretací sociálních situací, přičemž jazyk a symboly hrají klíčovou roli při udržování těchto postojů.

Sociologické teorie nenávisti ukazují, že nenávist není pouze individuálním psychologickým fenoménem, ale je výsledkem širších sociálních procesů. Porozumění těmto mechanismům je nezbytné pro efektivní prevenci a zmírnění nenávistných postojů ve společnosti. K redukci nenávisti může přispět vzdělávání, podpora sociální integrace a opatření zaměřená na snižování ekonomických nerovností. [68]

1.9 Sociální a psychologické příčiny zločinů z nenávisti

Jak už bylo řečeno, zločiny z nenávisti představují specifickou kategorii kriminality, která je motivována předsudky vůči určité skupině osob na základě jejich identity. Tyto činy jsou ovlivněny širokou škálou sociálních a psychologických faktorů, které jsou zdrojem vzniku nenávistných postojů a následnému násilnému jednání.

Mezi klíčové sociální faktory patří strukturální nerovnosti a kulturní vzorce. Podle teorie sociálního učení jsou nenávistné postoje často přejímány z rodiny, vrstevnických skupin nebo médií.[69] Pokud společnost normalizuje předsudky a diskriminační stereotypy, pravděpodobnost výskytu nenávistných činů roste.[70] Kulturní normy mohou přispívat k legitimizaci nenávisti, pokud jsou určité skupiny

---

[67] COHEN, Stanley. Folk Devils and Moral Panics. London: Routledge, 2002. ISBN 978-0-415-26447-2.
[68] BLUMER, *Herbert. Symbolic Interactionism: Perspective and Method.* Berkeley: University of California Press, 1969. Online. Dostupné z: https://www.academia.edu/1272451/Symbolic_interactionism_Perspective_and_method. [cit. 2024-07-25].
[69] BANDURA, Albert. *Teorie sociálního učení*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-882-1.
[70] ALLPORT, Gordon W. *Povaha předsudků*. Praha: Prostor, 2004. ISBN 978-80-7260-109-7.

systematicky vykreslovány jako hrozba pro společenský řád či ekonomickou stabilitu.

Významnou roli hraje také frustrace a vnímaná nespravedlnost. Teorie relativní deprivace ukazuje, že lidé, kteří se cítí znevýhodnění ve srovnání s ostatními, mohou svou frustraci zaměřit na menšinové nebo odlišné skupiny.[71] Tento jev je zvláště patrný v obdobích ekonomické nestability, kdy se zvyšuje konkurence o zdroje, a objevují se tendence hledat viníky. Sociální změny, jako jsou ekonomické krize nebo migrace, mohou tento pocit nespravedlnosti posilovat a vést k agresi vůči domnělým „viníkům".[72] Veřejná a mediální komunikace může tyto tendence dále posilovat, například zobrazováním určitých skupin jako nebezpečných nebo nehodných solidarity.

Z psychologického hlediska se zločiny z nenávisti často pojí s kognitivními zkresleními a osobnostními faktory. Stereotypizace a černobílé vidění světa (my versus oni) vedou k dehumanizaci cílových skupin, což usnadňuje agresivní chování. Výzkumy naznačují, že lidé s autoritářskými rysy osobnosti mají větší tendenci k nenávistným činům, protože preferují pevně dané hierarchické struktury a negativně vnímají odlišnost.

Skupinová dynamika rovněž hraje důležitou roli v radikalizaci a eskalaci nenávistných činů. Teorie skupinové polarizace ukazuje, že pokud se jedinci pohybují v prostředí, kde jsou nenávistné postoje běžné, jejich názory se mohou postupně vyostřovat. V uzavřených komunitách se může nenávistné myšlení šířit prostřednictvím skupinového myšlení, kdy jednotlivci přebírají extrémnější postoje, aby vyhověli kolektivu. Tlak vrstevníků a potřeba přizpůsobit se skupině mohou vést k účasti na násilných činech i u lidí, kteří by se jinak takového jednání neúčastnili.[73] Tento efekt je patrný například v extremistických hnutích,

---

[71] KELLER, Jan. *Úvod do sociologie*. Praha: SLON, 2005. ISBN 978-80-86429-40-3.
[72] GIDDENS, Anthony. *Důsledky modernity*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2003. Online. Dostupné z: https://download.dibuk.eu/preview/109917/pdf. [cit. 2024-07-25]
[73] ZIMBARDO, Philip. *Luciferův efekt: Jak se z dobrých lidí stávají lidé zlí*. Praha: Academia, 2021. Online. Dostupné z: https://www.palmknihy.cz/kniha/luciferuv-efekt-222966. [cit. 2024-07-25].

kde dochází k postupné radikalizaci členů prostřednictvím sdílené ideologie a společných zkušeností.

Sociální a psychologické faktory zločinů z nenávisti jsou vzájemně propojené. Zatímco sociální faktory poskytují rámec pro vznik nenávistných postojů, psychologické mechanismy ovlivňují individuální sklony k jejich projevení. Účinná prevence a intervence by proto měla zahrnovat vzdělávací programy zaměřené na odbourávání stereotypů, podporu sociální soudržnosti a snižování socioekonomických nerovností. Důležitým prvkem prevence je také podpora mediální gramotnosti, která pomáhá jednotlivcům kriticky hodnotit informace a odolávat manipulativním výkladům zaměřeným na šíření nenávisti.

1.10 Dopady nenávisti

Nenávist a nenávistné projevy mají rozsáhlé důsledky na individuální, společenské i institucionální úrovni. Tyto dopady lze rozdělit do několika oblastí, přičemž každá z nich představuje závažný problém s dlouhodobými následky.

Na individuální úrovni může být nenávist zdrojem psychického i fyzického utrpení. Osoby, které se stávají terčem nenávistných činů, často čelí zvýšenému stresu, úzkosti a depresím.[74] Dlouhodobé vystavení nenávistným útokům může vést k posttraumatické stresové poruše a dalším duševním poruchám. Zároveň může dojít k sociální izolaci a snížení pocitu bezpečí, což negativně ovlivňuje kvalitu života obětí.[75]

Na společenské úrovni přispívá nenávist k rozdělování společnosti a eskalaci konfliktů mezi různými skupinami obyvatelstva. Zvyšování polarizace může vést k narušení sociální soudržnosti a důvěry ve veřejné instituce. Nenávistné projevy a zločiny mohou podněcovat radikalizaci a násilné

[74] VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychologie lidské odolnosti*. Praha: Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-1234-8.
[75] SMOLÍK, Josef. *Sociální patologie*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5361-4.

extremistické ideologie, což ohrožuje demokratické hodnoty a stabilitu společnosti.[76]

Ekonomické dopady nenávisti jsou rovněž významné. Diskriminace a vyloučení určitých skupin obyvatel z trhu práce vede k neefektivnímu využití lidského kapitálu a nižší produktivitě. Náklady spojené s řešením nenávistných incidentů, včetně výdajů na bezpečnostní opatření a podporu obětí, zatěžují veřejné finance a snižují ekonomický růst.

Institucionální dopady nenávisti se projevují v oslabení právního státu a efektivity veřejných institucí. Pokud není nenávist adekvátně řešena, může vést k erozi důvěry v justiční systém a policii. Nečinnost či bagatelizace nenávistných projevů může podnítit další šíření nenávistných ideologií a legitimizaci diskriminace.[77] Celkově lze konstatovat, že dopady nenávisti mají širokospektrální charakter a jejich řešení vyžaduje komplexní přístup zahrnující legislativní opatření, vzdělávání a podporu sociální integrace. Efektivní prevence a intervence jsou nezbytné pro udržení demokratické a soudržné společnosti.

[76] KELLER, Jan. *Tři sociální světy: Sociální struktura postindustriální společnosti*. Praha: SLON, 2011. ISBN 978-80-7419-037-3.
[77] KOUBEK, Jiří. *Právní aspekty nenávistných projevů*. Praha: C. H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-764-4.

2 HISTORICKÝ VÝVOJ KONCEPTU ZLOČINŮ Z NENÁVISTI

Koncept zločinů z nenávisti má dlouhou historickou trajektorii, která reflektuje proměny v chápání diskriminace, předsudků a násilí motivovaného nenávistí. Vývoj této problematiky lze sledovat v několika klíčových etapách, jež jsou úzce spjaty s historickými, právními a společenskými změnami.

2.1 Počátky a rané formy zločinů z nenávisti

První projevy násilí motivovaného nenávistí lze vysledovat již ve starověkých civilizacích, kde docházelo k pronásledování a diskriminaci etnických, náboženských či sociálních skupin. Například ve starověkém Římě byli křesťané systematicky pronásledováni a jejich víra byla považována za ohrožení státní stability. Ve středověké Evropě docházelo k pogromům proti židovskému obyvatelstvu, které byly často podněcovány náboženskými a ekonomickými faktory. V českém prostředí lze zmínit například pogromy proti židovskému obyvatelstvu ve 14. století, zejména po vypuknutí morových epidemií, kdy byli Židé obviňováni z jejich šíření.[78]

2.2 Systematická perzekuce a genocidy

Ve 20. století se nenávistné trestné činy staly součástí státních politik, což vedlo k masovým represím, genocidám a institucionalizované diskriminaci. Nejvýraznějším příkladem je holocaust, při kterém nacistický režim systematicky vyhlazoval židovskou populaci, Romy, homosexuály a další skupiny, které byly označeny za „nepřátelské“. Na území Československa došlo k perzekuci Židů a Romů, což vedlo k deportacím do koncentračních táborů, jako byly Terezín a Osvětim. Po druhé světové válce byla přijata mezinárodní právní opatření, jejichž cílem bylo postavit zločiny motivované nenávistí mimo zákon. Vznik Všeobecné

---

[78] KŘÍŽOVÁ, Markéta. *Dějiny pronásledování křesťanů ve starověku*. Praha: Karolinum, 2019. ISBN 978-80-246-1234-8.

deklarace lidských práv OSN (1948) a pozdější přijetí Úmluvy o zabránění a trestání zločinu genocidy reflektovaly snahu o mezinárodní prevenci zločinů motivovaných předsudky.[79]

2.3 Vývoj právního rámce v moderní době

Od 60. let 20. století se zločiny z nenávisti staly předmětem intenzivnější právní regulace, zejména v souvislosti s občanskými právy, bojem proti rasismu a ochranou menšin. Ve Spojených státech byl například přijat Civil Rights Act (1964), který zakazoval diskriminaci na základě rasy, pohlaví nebo náboženství. V Evropské unii byla problematika nenávistných trestných činů výrazně kodifikována v Lisabonské smlouvě (2007), která zavázala členské státy k postihování projevů nenávisti a násilí motivovaného předsudky.[80]

V České republice se právní rámec začal systematicky vyvíjet po roce 1989 v souvislosti s přechodem k demokratickému právnímu státu. Zločiny z nenávisti jsou dnes explicitně definovány v trestním zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.), který zahrnuje skutkové podstaty trestných činů motivovaných rasovou, národnostní, náboženskou nebo jinou nenávistí.

2.4 Současné výzvy a trendy

Přestože legislativní rámec zločinů z nenávisti prošel významným vývojem, výzvy přetrvávají. Jednou z nich je nenávist v online prostoru, která se stává

---

[79] BAUER, Yehuda. *Holocaust – dějiny a varování*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012. ISBN 978-80-7422-233-0. KAPLAN, Karel. *Nacistická perzekuce v Protektorátu Čechy a Morava*. Praha: Academia, 1997. ISBN 80-200-0620-7.
KLABOUCH, Jiří. *Mezinárodní právo lidských práv*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-210-5210-9.

[80] MIKULÁŠEK, Petr. *Občanská práva a boje proti diskriminaci*. Praha: C. H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-707-1.
NOVÁK, Pavel. *Lisabonská smlouva a ochrana základních práv*. Brno: Iuridica Brunensia, 2010. ISBN 978-80-210-5210-9.

stále běžnější formou kriminality. Platformy sociálních médií umožňují rychlé šíření nenávistného obsahu, čímž zvyšují radikalizaci a potenciál pro násilí.[81]

Mezinárodní organizace, jako je Europol či OSN, v posledních letech upozorňují na nárůst extremistických útoků motivovaných předsudky, zejména v souvislosti s migrací, politickou polarizací a dezinformačními kampaněmi. Česká republika se v tomto kontextu zaměřuje na legislativní opatření, ale i prevenci v podobě programů zaměřených na boj s extremismem a šířením nenávistných projevů.[82]

Historický vývoj konceptu zločinů z nenávisti dokládá, že se jedná o dynamický fenomén, který reflektuje proměny společnosti a právního řádu. Zajištění účinné prevence a postihu těchto zločinů vyžaduje komplexní přístup zahrnující legislativní opatření, vzdělávání i podporu společenské stability.

[81] PEKÁREK, Michal. *Kybernetická kriminalita a nenávistné projevy*. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-1315-6.
[82] MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Akční plán boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2023–2024*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2023. Online. Dostupné z: https://www.databaze-strategie.cz/cz/mv/strategie/akcni-plan-boje-proti-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-2023-2024. [cit. 2024-08-05].

3 CHARAKTERISTIKA TRESTNÝCH ČINŮ Z NENÁVISTI, PACHATELŮ A OBĚTÍ

Trestné činy z nenávisti se vyznačují specifickou motivací pachatele, který útočí na oběť kvůli její skutečné či domnělé příslušnosti k určité skupině.[83] Tato kriminalita je společensky nebezpečná nejen kvůli přímým dopadům na oběti, ale i kvůli širšímu vlivu na komunitu, kterou oběť zastupuje.[84] Nenávistné činy mohou vyvolávat atmosféru strachu a napětí, prohlubovat sociální rozdíly a podněcovat další násilí[85]. Z právního hlediska jsou v mnoha státech považovány za závažnější než běžné trestné činy, protože narušují hodnoty demokratické společnosti a princip rovnosti.[86]

Trestné činy z nenávisti se mohou projevovat různými způsoby, od fyzického násilí přes verbální útoky až po vandalismus a kybernetické hrozby.[87] Častým rysem těchto činů je jejich symbolický charakter – útočníci často volí oběti a místa útoku tak, aby zastrašili celou skupinu obyvatel. Motivace pachatelů bývá různorodá, přičemž některé činy jsou páchány organizovanými extremistickými skupinami, jiné vznikají spontánně pod vlivem emocí či sociálních frustrací. Oběťmi jsou nejčastěji příslušníci menšinových etnických, náboženských nebo sexuálních skupin, ale mohou jimi být i lidé s postižením nebo ženy.

---

[83] CHAKRABORTI, Neil; GARLAND, Jon. *Hate Crime: Impact, Causes and Responses*. Second edition. Los Angeles: SAGE, 2015. ISBN 978-1-4462-7251-0.
[84] HEREK, Gregory M.; GILLIS, J. Roy; COGAN, Jeanine C. Psychological Sequelae of Hate-Crime Victimization Among Lesbian, Gay, and Bisexual Adults. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 1999, roč. 67, č. 6, s. 945–951. DOI: 10.1037/0022-006X.67.6.945. Dostupné z: https://doi.org/10.1037/0022-006X.67.6.945. [cit. 2024-08-05].
[85] PERRY, Barbara. *In the Name of Hate: Understanding Hate Crimes*. New York: Routledge, 2001. Online. Dostupné z: https://www.perlego.com/book/1609464/in-the-name-of-hate-understanding-hate-crimes-pdf. [cit. 2024-08-05].
[86] LEVIN, Jack; McDEVITT, Jack. *Hate Crimes: The Rising Tide of Bigotry and Bloodshed*. New York: Plenum Press, 1993. Online. Dostupné z: https://link.springer.com/book/10.1007/978-1-4899-6108-2. [cit. 2024-08-05].
[87] EUROPOL. *European Union Terrorism Situation and Trend Report 2023 (TE-SAT)*. Haag: Europol, 2023. Online. Dostupné z: https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2023-te-sat. [cit. 2024-09-05].

3.1 Charakteristika trestných činů z nenávisti

Trestné činy z nenávisti se od ostatních forem kriminality odlišují především svou motivací, která je založena na předsudcích vůči určité skupině obyvatel. Pachatelé neútočí na oběť kvůli jejím individuálním činům, ale kvůli její identitě nebo příslušnosti ke konkrétní sociální skupině. Tímto způsobem tyto činy ovlivňují nejen přímé oběti, ale celou komunitu, která se cítí ohrožena.

Z právního hlediska jsou zločiny z nenávisti v České republice zakotveny v trestním zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.), kde jsou specifikovány skutkové podstaty trestných činů motivovaných rasovou, národnostní, náboženskou nebo jinou nenávistí.[88] Mezi nejčastější projevy těchto trestných činů patří fyzické útoky, slovní urážky, výhružky násilím, vandalismus zaměřený na majetek menšinových skupin a šíření nenávistného obsahu na internetu[89].

3.2 Pachatelé trestné činnosti z nenávisti

Pachatelé zločinů z nenávisti pocházejí z různých sociálních vrstev a mohou mít rozdílné motivace. Někteří se dopouštějí těchto činů pod vlivem extremistických ideologií, jiní reagují na své osobní frustrace nebo jsou ovlivněni sociálním prostředím. Často se jedná o mladé muže s nízkou mírou empatie a sklony k autoritářskému myšlení. Kriminologické studie rozlišují několik typů pachatelů, mezi něž patří ideologičtí extremisté, oportunističtí pachatelé, skupinoví útočníci jednající pod tlakem vrstevníků a jednotlivci, kteří hledají viníky vlastních životních neúspěchů mezi zranitelnými skupinami.

Významnou roli při radikalizaci pachatelů hraje internet a sociální sítě, kde dochází k šíření nenávistné propagandy a budování uzavřených komunit sdílejících radikální názory. Pachatelé se často inspirují útoky spáchanými v

[88] ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009. Online. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40. [cit. 2024-06-10].
[89] SMOLÍK, Josef. *Politický extremismus*. Brno: Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87029-47-3.

zahraničí a mohou být motivováni potřebou získat uznání v extremistických kruzích. [90]

3.3 Charakteristika obětí trestných činů z nenávisti

Oběti těchto činů jsou napadeny nikoli kvůli svým individuálním činům, ale kvůli své identitě.[91] Mezi nejčastěji postižené skupiny patří etnické a rasové menšiny, náboženské komunity, LGBTQ+ osoby, lidé s postižením a ženy. Útoky na tyto skupiny mohou mít dalekosáhlé psychologické, sociální i ekonomické důsledky.

Psychologické dopady zahrnují posttraumatickou stresovou poruchu, úzkosti, deprese a strach z opakování útoku. Mnoho obětí se kvůli traumatickým zkušenostem vyhýbá veřejným prostorům nebo se stahuje z aktivního společenského života. Sociální izolace a ztráta důvěry v instituce jsou častými následky, což může vést k dalšímu prohlubování marginalizace těchto skupin.

Ekonomické důsledky mohou zahrnovat ztrátu zaměstnání, zvýšené výdaje na zdravotní péči nebo právní pomoc. V některých případech oběti zvažují změnu bydliště nebo emigraci kvůli obavám o svou bezpečnost. V širším měřítku mohou zločiny z nenávisti oslabovat společenskou soudržnost a podněcovat radikalizaci jak útočníků, tak i napadených skupin.

Zločiny z nenávisti tak představují nejen individuální, ale i společenský problém, jehož řešení vyžaduje komplexní přístup zahrnující právní ochranu, osvětu a prevenci zaměřenou na odbourávání předsudků a podporu inkluze.

[90] HOLÝ, Dušan. *Etnické menšiny v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2015. ISBN 978-80-7419-200-8.
[91] VEČEŘA, Miloš. *Sociální exkluze*. Praha: Academia, 2008. ISBN 978-80-200-1607-2.ČEŘA, Miloš. *Sociální exkluze*. Praha: Academia, 2008.

4 PREVENCE A ŘEŠENÍ ZLOČINŮ Z NENÁVISTI

Prevence a efektivní řešení zločinů z nenávisti vyžadují komplexní přístup, který zahrnuje právní opatření, sociální a psychologické intervence, vzdělávací aktivity i aktivní spolupráci mezi státními institucemi a občanskou společností. Vzhledem k tomu, že tyto trestné činy mají hlubší dopad na společnost, je nutné zaměřit se nejen na postih pachatelů, ale i na prevenci, podporu obětí a posilování meziskupinové tolerance.[92]

Mezi hlavní preventivní opatření patří:

- **Vzdělávací programy** – informování veřejnosti o nebezpečí nenávistných činů a podpora mezikulturního dialogu.
- **Práce s mládeží** – zapojení mladých lidí do programů prevence kriminality a posilování hodnoty lidských práv.
- **Sociální kampaně** – veřejná informovanost a medializace problémů souvisejících s diskriminací a nenávistí. [93]

Účinné řešení těchto trestných činů zahrnuje legislativní opatření, policejní činnost a podporu obětí. Mezi klíčové nástroje patří právní opatření. Právní úprava hraje klíčovou roli v prevenci a postihu zločinů z nenávisti. V České republice jsou tyto trestné činy upraveny především v Trestním zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.), který stanovuje přísnější tresty v případech, kdy je trestný čin motivován předsudky vůči určité skupině obyvatel.

Mezi klíčová ustanovení patří:

- § 140 – Vražda s přitěžující okolností nenávistného motivu
- § 145 – Těžké ublížení na zdraví motivované nenávistí
- § 146 – Ublížení na zdraví s předsudečnou motivací
- § 355 – Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

---

[92] HOLÝ, Dušan. *Etnické menšiny v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2015. ISBN 978-80-7419-200-8.
[93] ZEMAN, Petr. *Kriminalita proti menšinám v České republice*. Praha: IKSP, 2017. ISBN 978-80-7338-174-9.

- § 356 – Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod.[94]

Důležité je zajistit efektivní vymáhání práva a dostatečnou podporu obětem, například:

- Specializované školení policistů na rozpoznávání a vyšetřování zločinů z nenávisti.
- Zlepšení sběru a analýzy dat o těchto činech, včetně evidence motivace pachatelů.
- Zajištění právní pomoci pro oběti, aby měly přístup k odpovídajícímu právnímu zastoupení.

Sociální intervence se zaměřují na omezení společenských podmínek, které přispívají k šíření nenávisti a extremismu. Tyto strategie zahrnují:

- **Podpora inkluze a diverzity** – programy zaměřené na začleňování menšin do společnosti a odstraňování sociálních bariér.
- **Monitoring nenávistných projevů ve veřejném prostoru** – spolupráce s médii a technologickými platformami k omezení šíření dezinformací a nenávistné ideologie.
- **Komunitní programy prevence kriminality** – aktivní zapojení místních komunit do prevence konfliktů a práce s ohroženými skupinami.[95]

Mezinárodní spolupráce v oblasti prevence je důležitá především proto, že zločiny z nenávisti jsou již delší dobu mezinárodním fenoménem. Spolupráce probíhá v rámci mezinárodních organizací a agentur jako jsou:

- **Evropská agentura pro základní práva (FRA)** – monitoruje a analyzuje nenávistné trestné činy v Evropě.
- **Interpol a Europol** – spolupracují na potírání extremistických a nenávistně motivovaných organizací. [96]

---

[94] ČESKÁ REPUBLIKA. *Trestní zákoník*. Zákon č. 40/2009 Sb.
[95] CHAKRABORTI, Neil; GARLAND, Jon. *Hate Crime: Impact, Causes and Responses*. Second edition. Los Angeles: SAGE, 2015. ISBN 978-1-4462-7251-0.

- **Organizace spojených národů (OSN)** – vyzývá k celosvětové strategii prevence zločinů z nenávisti a podpory lidských práv.[97]

[96] EVROPSKÁ UNIE. *Rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV*. 2008. Online. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32008F0913. [cit. 2024-09-10].
[97] OSN. *Countering Hate Speech*. 2021. Online. Dostupné z: https://www.un.org/en/hate-speech. [cit. 2024-09-10].

5 NENÁVISTNÉ PROJEVY V KYBERPROSTORU

V posledních desetiletích se s rozvojem internetu a sociálních sítí objevuje nová forma nenávistných trestných činů, která se odehrává v kyberprostoru. Nenávistné projevy na internetu představují závažný problém, který může vést k radikalizaci, šíření dezinformací, kyberšikaně a dokonce k fyzickým útokům motivovaným nenávistí.[98] Internet umožňuje rychlé a anonymní šíření nenávisti, což ztěžuje její kontrolu a postih.[99]

5.1 Charakteristika nenávistných projevů v kyberprostoru

Nenávistné projevy v kyberprostoru se vyznačují širokým spektrem forem, které sahají od verbálních útoků a hanlivých komentářů po organizované kampaně zaměřené na určité jednotlivce nebo skupiny.[100] Internet umožňuje nejen anonymitu pachatelů, ale i rychlé a nekontrolovatelné šíření těchto projevů. Mezi nejčastější formy patří:

- **Přímé slovní útoky** – zahrnující vulgarismy, urážky či výhrůžky směřované vůči jednotlivcům nebo skupinám.
- **Dezinformační kampaně** – šíření nepravdivých nebo zkreslených informací za účelem poškození určité skupiny nebo jednotlivce.
- **Kyberšikana a kyberstalking** – dlouhodobé obtěžování, pronásledování či zastrašování prostřednictvím digitálních platforem.
- **Doxing** – zveřejnění osobních údajů oběti za účelem jejího zastrašení.
- **Hate speech memy a vizuální propaganda** – obrázky, karikatury nebo symboly šířící nenávistné myšlenky.

---

[98] CHAKRABORTI, Neil, GARLAND, Jon. *Hate Crime: Impact, Causes and Responses*. London: SAGE, 2012. ISBN 978-1-4462-0881-6.
[99] HOLÝ, Dušan. *Etnické menšiny v České republice*. Praha: SLON, 2015. ISBN 978-80-7419-192-5.
[100] OSN. *Countering Hate Speech*. 2021. Online. Dostupné z: https://www.un.org/en/hate-speech. [cit. 2024-09-15].

- **Podněcování k nenávisti a násilí** – příspěvky či komentáře vybízející k diskriminaci, násilí či jiným formám útlaku.[101]

5.2 Právní rámec a odpovědnost

Právní úprava nenávistných projevů v kyberprostoru je předmětem diskuzí na národní i mezinárodní úrovni. Česká legislativa upravuje tuto problematiku zejména prostřednictvím trestního zákoníku, který stanovuje postih za podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo omezování jejich práv a svobod.[102] Kromě toho se na potírání nenávistných projevů zaměřují i evropské právní normy a mezinárodní iniciativy.

V souvislosti s odpovědností za nenávistné projevy se diskutuje o roli provozovatelů sociálních sítí a digitálních platforem. Tyto společnosti čelí tlaku na zpřísnění moderace obsahu a aktivnější zásahy proti nenávistným projevům.

5.3 Dopady na společnost a jednotlivce

Nenávistné projevy v kyberprostoru mají vážné dopady jak na jednotlivce, tak na celou společnost. Oběti těchto útoků často čelí psychické újmě, sociální izolaci a v některých případech i fyzickým útokům, které mohou být vyvolány online nenávistí. Na společenské úrovni přispívají nenávistné projevy k rozdělování společnosti, oslabování důvěry v demokratické instituce a narušování sociální koheze.

Mezi nejzávažnější důsledky patří:

- **Psychologické a emocionální dopady na oběti** – včetně stresu, úzkosti a deprese.
- **Radikalizace a eskalace konfliktů** – nenávistné projevy mohou vést k reálnému násilí.

[101] EVROPSKÁ UNIE. *Rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV*. 2008. Online. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32008F0913. [cit. 2024-09-15].
[102] ČESKÁ REPUBLIKA. *Trestní zákoník*. Zákon č. 40/2009 Sb.

- **Narušení veřejné debaty** – strach z útoků může vést k autocenzuře a omezení svobody projevu.[103]

5.4 Prevence a možné řešení

Boj proti nenávistným projevům v kyberprostoru vyžaduje komplexní přístup zahrnující legislativní opatření, technologické nástroje a edukaci veřejnosti. Mezi klíčové strategie patří:

- **Zlepšení legislativy a její důsledná aplikace** – jasně definovaná pravidla a přísnější postihy.
- **Efektivnější moderace obsahu na sociálních sítích** – spolupráce s platformami na identifikaci a odstranění nenávistných projevů.
- **Podpora mediální gramotnosti a kritického myšlení** – vzdělávání veřejnosti o rizicích a dopadech nenávistných projevů.
- **Podpora obětí a mechanismy nahlášení** – zajištění ochrany a právní pomoci pro osoby zasažené nenávistí v kyberprostoru.

Závěrem lze konstatovat, že problematika nenávistných projevů v kyberprostoru je stále aktuální a vyžaduje neustálou pozornost ze strany státních institucí, technologických společností i občanské společnosti. S rozvojem digitálních technologií bude nutné nadále hledat rovnováhu mezi ochranou svobody projevu a prevencí nenávistných projevů, aby bylo zajištěno bezpečné a respektující online prostředí.

[103] OSN. *Countering Hate Speech*. 2021. Online. Dostupné z: https://www.un.org/en/hate-speech. [cit. 2024-09-25].

6 PRAKTICKÁ ČÁST

6.1 Metody

V rámci praktické části této diplomové práce byla využita kvalitativní analýza případových studií (kazuistik), která umožnila detailní zkoumání jednotlivých případů zločinů z nenávisti v policejní praxi. Analýza byla zaměřena na identifikaci klíčových charakteristik těchto trestných činů, přičemž byla sledována jejich skutková podstata, modus operandi pachatelů, motivace, dopady na oběti trestných činu a postupy policejních orgánů při vyšetřování.

Do rozboru byly zahrnuty čtyři konkrétní případy z policejní praxe spadající pod působnost Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje. Při jejich výběru byla zohledněna různorodost motivace, přičemž se přihlíželo k odlišným formám nenávisti, jako je rasová, náboženská, sexuální orientace, politická či jiná ideologická nenávist. Dále byla upřednostněna dostupnost relevantní dokumentace, přičemž byly vybrány pouze ty případy, u nichž bylo možné provést podrobnou analýzu na základě spisových materiálů a dalších dostupných zdrojů. Kritériem výběru byla rovněž závažnost a dopad trestného činu na společnost a oběti. Přednostně byly podle statistiky kriminality, zpracované Policejním prezidiem České republiky, Úřad služby kriminální policie a vyšetřování, Odbor věcných gescí a statistik, zařazeny registrované a objasněné případy v rámci Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, které vedly k zahájení úkonů trestního řízení a po provedeném prověřování a vyšetřování k podání obžaloby nebo návrhu na potrestání rozhodnutím státních zastupitelství.

U každého z vybraných případů byla provedena analýza na základě skutkové podstaty trestného činu, přičemž byly zkoumány okolnosti události, identifikace pachatele a oběti a kontext spáchání činu. Právní kvalifikace byla posuzována dle platných právních předpisů, přičemž bylo sledováno použití příslušných ustanovení trestního zákoníku. Dále byl zkoumán postup vyšetřování policejních orgánů z hlediska prováděných procesních úkonů, důkazního řízení a

spolupráce s dalšími institucemi. Výsledky řízení zahrnovaly zhodnocení soudních rozhodnutí, uložených trestů a případných reakcí veřejnosti či médií.

Po provedení individuálního posouzení jednotlivých případů bylo přistoupeno ke komparativní metodě, která umožnila srovnání klíčových charakteristik jednotlivých trestných činů. Porovnávány byly společné znaky a rozdíly ve způsobu páchání trestné činnosti (modus operandi), druhy právní kvalifikace a výši uložených trestů, účinnost policejního vyšetřování a soudního řízení, stejně jako dopad trestného činu na oběti i širší společnost.

Vzhledem k citlivosti zkoumaných případů byly všechny údaje popsané v kazuistikách upraveny tak, aby nebylo možné určit totožnost konkrétních osob nebo míst. Jména, adresy a další osobní informace byly nahrazeny obecnými označeními, aby byla zachována ochrana soukromí a dodrženy právní i etické zásady. Při zpracování byl kladen důraz na objektivní přístup, bez uvádění osobních názorů nebo konkrétních subjektivních komentářů. Všechny případy byly tedy věcně popsány a vzájemně porovnány nestranným způsobem, aby byla zachována jejich maximální správnost a vyváženost hodnocení.

7 KAZUISTIKY

Výběr kazuistik byl proveden na základě lustrací v policejních informačních systémech, což představovalo značně náročný proces, neboť případů souvisejících s předsudečnou nenávistí za poslední čtyři roky nebylo evidováno velké množství. Po zaměření se na konkrétní problematiku předsudečně motivovaných trestných činů byly nakonec vybrány čtyři případy z policejní praxe, které byly objasněny a postoupeny státnímu zastupitelství a soudu k dalšímu rozhodnutí o případném potrestání pachatelů. Jedná se tedy o čtyři skutečně zaznamenané případy, které se staly na území České republiky v rámci Jihomoravského kraje, jež spadá do působnosti Policie České republiky, konkrétně Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje.

7.1 Kazuistika 1: Projevy protiukrajinské nenávisti v Brně

Dne 18. července 2023 v nočních hodinách, konkrétně od 23:44 hodin do 01:14 hodin následujícího dne, došlo na ulici Bratislavská v Brně k incidentu, při němž se před bytovým domem obývaným ukrajinskou komunitou shromáždila skupina přibližně 50 osob romského původu. Mezi účastníky byl i D. P., který se aktivně podílel na skandování hanlivých a urážlivých protiukrajinských hesel, čímž reagoval na incident v obci Krupka v Ústeckém kraji ze stejného dne, kdy došlo k napadení romského chlapce osobou ukrajinské národnosti. Podezřelý D. P. během tohoto shromáždění v Brně veřejně vykřikoval hesla jako: *„Jestli se to bude dít, dostanete zápalné láhve, to se také může stát!“*, *„Ukrajinci vyjebaní, vyjebanci zkurvení!“*. Po skončení skandování se skupina rozešla, přičemž nedošlo k fyzickému napadení ani ničení majetku.

Na základě oznámení občanů a městského kamerového systému bylo jednání zaznamenáno, přičemž policie na základě kamerových záznamů a výpovědí svědků identifikovala D. P. jako jednoho z hlavních aktérů. Dne 27. února 2024 bylo pachateli D. P. sděleno podezření ze spáchání trestných činů výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se dopustil narušením

veřejného pořádku hlasitým a agresivním skandováním urážlivých hesel na místě veřejně přístupném, a násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci podle § 352 odst. 2 trestního zákoníku tím způsobem, že verbální útoky byly směřované vůči ukrajinské komunitě. Během výslechu se podezřelý ke skutku v plném rozsahu doznal, přičemž uvedl, že jednal v rozjitřené atmosféře a pod tlakem emocí. S odstupem času své jednání označil za chybu, za kterou projevil lítost.

Dne 19. března 2024 rozhodl státní zástupce Městského státního zastupitelství v Brně o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání podle § 179g odst. 1 trestního řádu, přičemž stanovil zkušební dobu v trvání 12 měsíců. Rozhodnutí bylo odůvodněno doznáním podezřelého, jeho projevenou lítostí, skutečností, že nedošlo k fyzickému útoku či jinému násilnému jednání, a absencí záznamů v evidenci přestupků. Přestože byl D. P. v minulosti čtyřikrát soudně trestán, naposledy v roce 2007, státní zástupce vyhodnotil, že podmíněné odložení je adekvátním opatřením a umožní podezřelému prokázat, že jeho jednání bylo pouze ojedinělým excesem. Pokud během této doby povede řádný život, bude považován za osvědčeného. V případě porušení podmínky může být řízení obnoveno a návrh na potrestání podán.

Případ ukazuje hraniční situaci mezi svobodou projevu a trestně postižitelnými nenávistnými projevy. Přestože se nejednalo o fyzický útok, veřejně pronášené výhrůžky a hanlivá hesla měli potenciál vyvolat pocit ohrožení a eskalaci napětí mezi komunitami. Policie i státní zastupitelství přistoupily k případu individuálně, přičemž nebyly stíhány všechny přítomné osoby, ale pouze hlavní aktér jednání. Přestože se jednalo „pouze“ o slova, jednání bylo posouzeno a kvalifikováno jako trestný čin. Při prokázání nenávistného jednání velmi významně přispěly opatřené kamerové záznamy a svědecké výpovědi.

7.2 Kazuistika 2: Podněcování k nenávisti na sociální síti

Dne 26. února 2022 v 19:19 hodin zveřejnil V. B. na sociální síti VKontakte příspěvek obsahující nenávistné výroky a výzvu k násilí, konkrétně antisemitistický text doprovázený obrázkem mladé ženy se světlými vlasy. Text obsahoval anglicky psanou výzvu: *„We don't need a war between brothers in Ukraine… there's only one kind of war we need… GAS THE KIKES, RACE WAR NOW."* V překladu: *„Nepotřebujeme válku mezi bratry na Ukrajině… je jen jeden druh války, který potřebujeme… ZPLYNUJTE ŽIDÁKY, RASOVOU VÁLKU TEĎ."* Pod tento příspěvek připojil svůj komentář *„Řečeno tvrdě, ale je to pravda!"*, čímž vyjádřil souhlas s obsahem sdělení a otevřeně podporoval extremistické myšlenky. Z dalších aktivit podezřelého na této sociální síti vyplynulo, že se dlouhodobě hlásí k antisemitským a extremistickým názorům.

Na základě monitoringu nenávistných projevů na sociálních sítích byl tento příspěvek zaznamenán a oznámen orgánům činným v trestním řízení. Dne 7. listopadu 2022 bylo podezřelému V. B., sděleno podezření ze spáchání přečinů podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) trestního zákoníku a přečinu podněcování k trestnému činu podle § 364 trestního zákoníku.

Při výslechu se V. B. ke svému jednání plně doznal a uvedl, že si uvědomuje nevhodnost svého příspěvku, avšak v době jeho zveřejnění byl „plný emocí" a neuvědomoval si jeho závažnost. Dále uvedl, že svého jednání lituje. Proti němu svědčily nejen jeho vlastní výpovědi, ale také policejní úřední záznamy, protokol o ohledání internetového příspěvku a další listinné důkazy, které jednoznačně prokazovaly jeho vinu.

S ohledem na povahu jednání byl V. B., obviněn ze spáchání přečinu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) trestního zákoníku, jelikož zveřejněný obsah vyzýval k násilí vůči konkrétní etnické skupině, a přečinu podněcování k trestnému činu podle § 364 trestního zákoníku, neboť příspěvek obsahoval výzvu ke genocidě a rasové válce. Vzhledem k tomu, že V. B., nebyl v minulosti

soudně trestán, ani evidován v přestupkovém rejstříku, státní zástupce Městského státního zastupitelství v Brně rozhodl dne 1. prosince 2022 o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání podle § 179g odst. 1 trestního řádu.

Státní zástupce rozhodl o uložení zkušební doby v délce 18 měsíců, během které má obviněný možnost prokázat, že jeho jednání bylo ojedinělým excesem a že povede řádný život. Pokud během této doby neporuší zákon a nebude pokračovat v podobné trestné činnosti, bude rozhodnuto, že se osvědčil. V opačném případě může státní zástupce rozhodnout o podání návrhu na potrestání a pokračování v trestním řízení.

Tento případ poukazuje na rostoucí význam nenávistných projevů na sociálních sítích, které se mohou stát prostředkem pro šíření extremistické propagandy a podněcování k násilí. Skutečnost, že příspěvek neobsahoval pouze obecné projevy nesouhlasu, ale přímou výzvu k násilí a genocidě, vedla k právnímu postihu pachatele. Mezi důležitý faktor případu patří závažnost online nenávistných projevů, které mohou vést k podněcování k násilí, i když nedochází k přímému plánování trestného činu. Zveřejnění výzvy k „rasové válce“ představuje z pohledu trestního práva jednání, které naplňuje skutkovou podstatu podněcování k nenávisti. Dalším významným aspektem je právní odpovědnost za obsah zveřejněný na internetu, přičemž i příspěvky publikované na zahraničních sociálních sítích podléhají české jurisdikci. V tomto případě byl vůči pachateli uplatněn mírnější přístup, neboť se jednalo o prvotrestaného pachatele, což umožnilo podmíněné odložení podání návrhu na potrestání.

7.3 Kazuistika 3: Veřejné podněcování k nenávisti vůči etnické menšině v Břeclavi

Dne 7. dubna 2021 v době od 13:15 do 13:30 hodin došlo v Břeclavi k události, při níž A. O. veřejně podněcoval k nenávisti vůči osobám romského etnika. Tento čin se odehrál nejprve v prostorách autobusového nádraží na ulici Slovácká a následně pokračoval při jeho pohybu městem po ulicích Stromořadní, Nová, Husova, Slovácká, J. Palacha a Sady 28. října. Toto jednání probíhalo před několika skupinami osob, mezi nimiž bylo přibližně dvanáct mladých lidí, včetně příslušníků romského etnika, dále nejméně tři osoby, které přijely autobusem z Lanžhota do Břeclavi, a další blíže nezjištěný počet kolemjdoucích.

Obžalovaný opakovaně vykřikoval heslo „Cikáni do plynu“, přičemž měl na hlavě textilní kuklu, která zakrývala jeho obličej. V ruce držel vysunutý kovový teleskopický obušek, kterým mával ve vzduchu a opakovaně bil do země, čímž zvyšoval agresivní charakter svého jednání. Přestože svým jednáním neohrozil žádné osoby ani majetek, jeho chování vyvolávalo pocit ohrožení u přihlížejících osob, zejména příslušníků romské komunity. Svého jednání zanechal až po příjezdu policejní hlídky, která byla na místo přivolána a pachatele zajistila.

Na základě získaných důkazů, včetně svědeckých výpovědí přítomných osob a kamerových záznamů, bylo jednání A. O. kvalifikováno jako přečin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1 trestního zákoníku. Obžalovaný se k činu doznal a ve své výpovědi uvedl, že byl pod vlivem alkoholu, což mohlo přispět k jeho jednání, avšak nebylo shledáno jako polehčující okolnost.

Okresní soud v Břeclavi rozhodl dne 30. listopadu 2021 o schválení dohody o vině a trestu, která byla sjednána mezi obžalovaným, jeho obhájcem a státní zástupkyní Okresního státního zastupitelství v Břeclavi. Na základě této dohody byl obžalovanému uložen peněžitý trest ve výši 10 000 Kč, který byl stanoven jako 50 denních sazeb po 200 Kč. Dále mu byl podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku uložen trest propadnutí věci, konkrétně teleskopického

obušku s nápisem *ESP Hardened Police Baton* o délce 25 cm ve složeném stavu a textilní kukly černo-modré barvy s nápisem *My jsme Baník*.

S ohledem na osobnostní charakteristiky obžalovaného a jeho závislost na alkoholu bylo přistoupeno k uložení ochranného protialkoholního léčení v ústavní formě, které bylo nařízeno podle § 99 odst. 2 písm. b), odst. 4 trestního zákoníku. Cílem tohoto opatření bylo zamezit budoucím excesům vyplývajícím z konzumace alkoholu, které mohly vést k podobnému projevu agresivity a nenávistně motivovaného jednání.

Rozsudek neobsahoval odůvodnění schválení dohody o vině a trestu, neboť obžalovaný, jeho obhájce i státní zástupkyně se vzdali práva na odvolání a netrvali na vyhotovení odůvodnění rozhodnutí. Tímto bylo rozhodnutí pravomocné a vykonatelné ihned po jeho vyhlášení.

Tento případ je významný z hlediska trestního postihu veřejného podněcování k nenávisti, přičemž v dané kauze bylo zohledněno nejen samotné protiprávní jednání obžalovaného, ale také jeho osobnostní a sociální poměry, které vedly k uložení více forem trestu, včetně peněžité sankce, zabavení nebezpečných předmětů a povinného ochranného léčení.

7.4 Kazuistika 4: Nenávistné projevy na internetu a plánování vraždy.

Dne 12. srpna 2024 rozhodl Krajský soud v Brně, soud pro mládež, o vině mladistvé L. V., která byla shledána vinnou z několika provinění souvisejících s nenávistnými projevy na sociálních sítích a plánováním násilného činu.

Dne 29. prosince 2023 ve večerních hodinách zveřejnila L. V. pod diskusním vláknem článku na portálu iDNES.cz s názvem *„Filozofická fakulta ruší do konce semestru výuku, zkoušky budou dobrovolné“* sérii komentářů, které obsahovaly výhrůžky smrtí, schvalování násilného činu a urážky vůči veřejnosti a policii. Mezi zveřejněné komentáře patřily výroky jako *„Aby vás všechny někdo zastřelil, a když to neudělá, nebude zbývat nic jiného, než abych to udělala já“*, *„Všichni si zasloužíte smrt“*, nebo *„Jednou vás zabiju, to vám garantuju, zmrdi“*. V jednom z příspěvků rovněž uvedla *„Jaká škoda, že jich střelec nezabil hodně“*, čímž přímo odkazovala na útok střelce na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze ze dne 21. prosince 2023, při němž zahynulo 13 osob a dalších 25 bylo zraněno.

Na základě monitorování internetových diskusí byl tento obsah nahlášen orgánům činným v trestním řízení, které následně zahájily prověřování věci. Policie zjistila, že autorkou těchto komentářů je mladistvá L. V., která se k nim připojovala prostřednictvím mobilního telefonu z Domova pro matky a otce v tísni ve Znojmě-Hradišti, kde v té době pobývala.

Dále bylo zjištěno, že v přesně neurčené době na nezjištěném místě pojala L. V. úmysl usmrtit tři dívky ze své základní školy, dvě spolužačky a jednu studentku z jiné třídy. S tímto cílem dne 30. prosince 2023 v 8:43 hodin prostřednictvím aplikace Messenger oslovila svého známého s žádostí o zapůjčení střelné zbraně. Z dostupných informací vyplývá, že měla v úmyslu použít automatickou pušku, kterou zahlédla na fotografii na Facebookovém profilu daného známého, přičemž se domnívala, že se jedná o funkční palnou zbraň, ačkoli ve skutečnosti šlo o airsoftovou repliku samopalu AKM 74. Poté, co

jí byla zbraň odmítnuta, neustoupila od svého záměru a rozhodla se čin provést za použití kuchyňského nože s dřevěnou rukojetí a čepelí o délce 24,5 cm.

Plán spočíval v tom, že dne 3. ledna 2024 měla nůž skrytě přinést do školy a během přestávky mezi pátou a šestou vyučovací hodinou postupně vylákat oběti na školní toalety, kde je plánovala obejmout a následně bodnout do zad, čímž chtěla dívky usmrtit. Tento plán se jí však nepodařilo realizovat, neboť dne 2. ledna 2024 byla zadržena Policií ČR, kriminální policií ve Znojmě, na základě podezření souvisejícího s její předchozí činností na sociálních sítích.

Soud na základě těchto skutkových okolností dospěl k závěru, že L. V. svým jednáním naplnila znaky provinění násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 odst. 1, odst. 3 písm. b) trestního zákoníku, provinění schvalování trestného činu podle § 365 odst. 1 trestního zákoníku a provinění vraždy podle § 140 odst. 2, odst. 3 písm. a), písm. c) trestního zákoníku ve stádiu přípravy podle § 20 odst. 1 trestního zákoníku.

V rámci hlavního líčení konaného dne 12. srpna 2024 byla mladistvé L. V. uložena následující opatření:

- Úhrnné trestní opatření odnětí svobody na 2 roky, přičemž podle § 31 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, musí být výkon trestu vykonán odděleně od ostatních odsouzených ve zvláštním zařízení pro mladistvé.
- Trestní opatření propadnutí věci, konkrétně mobilního telefonu, z něhož byly nenávistné komentáře odeslány.
- Ochranné psychiatrické léčení v ústavní formě podle § 99 odst. 2 písm. a), odst. 4 trestního zákoníku, které má za cíl zajistit psychologickou a psychiatrickou péči v souvislosti s duševním stavem mladistvé.

Tento případ je významným příkladem závažnosti nenávistných projevů na internetu, které mohou eskalovat do reálných činů. Přestože původní komentáře L. V. na sociálních sítích byly považovány za vyhrocené, další vyšetřování odhalilo jasný úmysl plánovat násilný čin, což vedlo k tvrdšímu trestnímu postihu.

Z právního hlediska se jedná o významný precedent v oblasti prevence násilí mezi mladistvými, kdy bylo možné včasným zásahem policie zabránit spáchání zvlášť závažného provinění.

8 SROVNÁNÍ A ANALÝZA PŘÍPADŮ

Předložené kazuistiky poskytují detailní pohled na různé formy trestných činů souvisejících s předsudečnou nenávistí. Každý z analyzovaných případů se odehrál v odlišném kontextu, avšak všechny mají společný prvek nenávistné motivace, která byla zaměřena proti určité skupině obyvatel nebo jednotlivcům na základě jejich etnické příslušnosti, národnosti nebo osobních charakteristik. Tyto skutky byly provedeny jak v reálném, tak v online prostředí a vykazují znaky verbální agrese, podněcování k nenávisti či dokonce přípravy násilného útoku. Každý z těchto činů byl individuálně posouzen příslušnými orgány činnými v trestním řízení, což vedlo k rozdílným rozhodnutím soudů a státního zastupitelství v otázce právní kvalifikace a uloženého trestu.

8.1 Srovnání skutkových podstat a motivace pachatelů

Jednotlivé případy mají společného jmenovatele v podobě nenávistně motivovaného jednání, ale liší se mírou jeho agresivity a potenciální společenské nebezpečnosti.

- **První případ** (Brno) se týká veřejného skandování nenávistných hesel proti ukrajinské komunitě v reakci na předchozí incident v Krupce. Motivací pachatelů byla eskalace mezietnického napětí a vyjádření nesouhlasu s konkrétním činem. Nenávistné projevy zde měly formu veřejného shromáždění a slovního zastrašování, přičemž nedošlo k fyzickému útoku.
- **Druhý případ** (sociální sítě) zahrnuje podněcování k nenávisti proti židovské komunitě na sociální síti VKontakte. Šlo o explicitní výzvu k násilí (genocidě), což zvyšuje společenskou nebezpečnost skutku, ačkoli nedošlo k přímému ohrožení konkrétních osob.
- **Třetí případ** (Břeclav) se odehrál ve fyzickém veřejném prostoru a měl agresivnější charakter než první případ. Pachatel vykřikoval genocidní hesla vůči romské komunitě a zároveň demonstroval sílu pomocí zbraně

(teleskopický obušek). Přestože nedošlo k fyzickému útoku, jeho jednání bylo výrazně zastrašující.

- **Čtvrtý případ** (Znojmo) je nejzávažnější, protože nenávistné projevy na internetu přerostly v plánování vraždy. Motivace pachatelky vycházela z hluboké nenávisti vůči společnosti, eskalovala od verbálních projevů k reálné přípravě násilného činu.

8.2 Právní kvalifikace a uložené sankce

Přestože všechny případy spadají pod trestněprávní ochranu proti nenávistným projevům, právní kvalifikace a postih pachatelů se liší v závislosti na povaze a důsledcích jednání.

Případ	Právní kvalifikace	Sankce
Brno (protiukrajinská nenávist)	Výtržnictví (§ 358), Násilí proti skupině obyvatel (§ 352)	Podmíněné odložení stíhání (12 měsíců)
Sociální sítě (antisemitismus)	Podněcování k nenávisti (§ 356), Podněcování k trestnému činu (§ 364)	Podmíněné odložení (18 měsíců)
Břeclav (protiromská nenávist)	Podněcování k nenávisti (§ 356)	Pokuta 10 000 Kč, zabavení obušku a kukly, ochranné protialkoholní léčení
Znojmo (plánování vraždy)	Násilí proti skupině obyvatel (§ 352), Schvalování trestného činu (§ 365), Příprava vraždy (§ 140)	2 roky vězení, zabavení mobilu, ochranné psychiatrické léčení

8.3 Společné rysy případů

Všechny analyzované případy vykazují některé společné znaky, které naznačují určité vzorce chování pachatelů i přístup orgánů činných v trestním řízení k dané problematice. Jedním z hlavních společných znaků je předsudečná motivace. V každém z případů byl hlavním motivem nenávistný postoj k určité skupině obyvatel, který měl za cíl vyvolat strach, ohrozit nebo zesměšnit tuto skupinu. Ať už se jednalo o Romy, Ukrajince, Židy či konkrétní jednotlivce z řad spolužáků, pachatelé se rozhodli jednat na základě svého přesvědčení či emocí

vyvolaných určitými událostmi. Dalším znakem je verbální agrese a podněcování k násilí. Pachatelé v jednotlivých případech využili různých forem komunikace, přičemž někteří veřejně vykřikovali urážlivé výroky na veřejných místech, zatímco jiní šířili nenávistný obsah prostřednictvím sociálních sítí a diskuzních platforem. Tyto výroky měly za cíl vyvolat agresi nebo podněcovat ostatní k nenávistnému jednání. Reakce státních orgánů se dá považovat také za společný rys při posuzování případů z praxe. Policie a soudy se v každém případě rozhodly věc prošetřit a následně řešit v souladu s trestním zákoníkem. Přístup k pachatelům byl rozdílný, přičemž v některých případech byla zvolena preventivní opatření, zatímco u závažnějších skutků byla přijata přísnější rozhodnutí. Vliv digitálních technologií hraje velkou roli u těchto případů a je pro tento typ jednání častým jevem. Dva z případů se odehrály výhradně v online prostředí, což ukazuje na rostoucí vliv internetu jako prostoru pro šíření nenávisti. Sociální sítě a internetové diskuse se staly místem, kde se pachatelé cítí anonymně a kde snadněji vyjadřují své extrémní názory.

8.4 Rozdíly mezi případy

Přestože případy vykazují podobné rysy, existují mezi nimi zásadní rozdíly v rozsahu jednání pachatelů, jejich motivaci i v konečném trestním postihu. Zatímco první a třetí případ se odehrál ve veřejném prostoru s přímým kontaktem s ostatními osobami, druhý a čtvrtý případ se se stal v online prostředí. Tento rozdíl ovlivnil důkazní materiály i celkovou závažnost činu, kdy v některých případech došlo pouze k verbálním výhrůžkám, zatímco v jiných se jednalo o konkrétní přípravu násilného činu. Klasifikace jednotlivých skutků se lišila v závislosti na tom, zda došlo k přímému fyzickému ohrožení, podněcování k násilí nebo samotné přípravě trestného činu. Ve dvou případech bylo jednání posouzeno jako podněcování k nenávisti, zatímco v jiném případě šlo o schvalování trestného činu a v posledním dokonce o přípravu vraždy. V některých případech soudy zvolily preventivní opatření a podmíněné odložení trestu, což umožnilo pachatelům prokázat, že jejich jednání bylo excesem. V závažnějším případě, kdy se jednalo o mladistvou osobu připravující vraždu,

bylo rozhodnuto o nepodmíněném trestu odnětí svobody a ochranném psychiatrickém léčení.

8.5 Tabulka srovnání případů

Kritérium	**Kazuistika 1** **Projevy protiukrajinské nenávisti**	**Kazuistika 2** **Podněcování k nenávisti online**	**Kazuistika 3** **Veřejné podněcování k nenávisti**	**Kazuistika 4** **Nenávistné projevy a plánování vraždy**
Forma činu	Verbální nenávistné projevy na veřejnosti	Nenávistné projevy na sociální síti VKontakte	Veřejné verbální projevy a výhružky s fyzickou hrozbou	Nenávistné projevy online a plánování fyzického útoku
Pachatelé	D. P., dospělý muž s trestní minulostí	V. B., prvotrestaný muž	A. O., dospělý muž pod vlivem alkoholu	L. V., mladistvá osoba
Cílová skupina	Ukrajinci	Židé	Romové	Spolužačky
Důkazní materiály	Kamerové záznamy, svědecké výpovědi	Internetový příspěvek, policejní monitoring	Kamerové záznamy, svědecké výpovědi	Online komunikace, svědecké výpovědi
Právní kvalifikace	Výtržnictví, násilí proti skupině obyvatel	Podněcování k nenávisti, podněcování k trestnému činu	Podněcování k nenávisti vůči skupině osob	Násilí proti skupině obyvatel, schvalování trestného činu, příprava vraždy
Výsledek soudu	Podmíněné odložení návrhu na potrestání, zkušební doba 12 měsíců	Podmíněné odložení návrhu na potrestání, zkušební doba 18 měsíců	Peněžitý trest, propadnutí věci, ochranné léčení	Nepodmíněné odnětí svobody na 2 roky, ochranné psychiatrické léčení

8.5.1 Zjištění

Na základě srovnání vybraných případů lze konstatovat, že soudy a státní zastupitelství často volí preventivní a výchovná opatření namísto represivních trestů, pokud pachatelé nejsou recidivisty. Tento přístup poukazuje na snahu o nápravu pachatelů namísto jejich dlouhodobého trestání. Kyberprostor hraje čím dál větší roli v šíření nenávistných projevů, což vyžaduje důraznější regulaci a monitoring. Internet umožňuje snadné šíření extremistických názorů, a proto je nutná větší kontrola a spolupráce mezi státními orgány a správci těchto komunikačních a jiných platforem. Policie a soudy se zaměřují především na pachatele, kteří přímo podněcují k násilí, zatímco osoby, které tyto projevy pouze podporují nebo se jich účastní, nejsou zpravidla stíhány. To ukazuje na cílený přístup k nejnebezpečnějším aktérům nenávistných projevů. Včasná intervence státních orgánů může předejít závažnějším trestným činům. Případ mladistvé osoby, která plánovala vraždu, ukazuje, že rychlé odhalení a zadržení pachatele může zabránit skutečné tragédii.

8.6 Srovnání kazuistik z psychologického a sociologického hlediska

Každý z uvedených případů představuje jinou úroveň nenávistného chování, přičemž psychologické motivace a faktory ovlivňující chování pachatelů se mezi jednotlivými kazuistikami výrazně liší. Tato analýza se zaměřuje na psychologické aspekty nenávistných projevů, včetně emocionálních, kognitivních a osobnostních faktorů, které vedly k nenávistnému jednání.

8.6.1 Psychologické faktory ovlivňující nenávistné projevy

Nenávistné projevy mohou vznikat jako důsledek dlouhodobého ovlivňování názory jiných lidí, okamžitého emotivního jednání nebo kombinací obojího.

Brno (projevy protiukrajinské nenávisti)

Chování účastníků bylo silně ovlivněno emocemi, které vyvolal aktuální konflikt mezi romskou a ukrajinskou komunitou. Pachatelé se pravděpodobně nechali strhnout atmosférou davu, což vedlo k vyhroceným projevům nenávisti. Jednalo se o impulzivní chování – pokřikování nenávistných hesel bylo výsledkem okamžitých emocí, přičemž hlavní aktér později projevil lítost.

Břeclav (projevy protiromské nenávisti)

Pachatel jednal sám, což naznačuje, že jeho nenávist nebyla reakcí na skupinové ovlivnění, ale spíše důsledkem jeho vlastních postojů nebo osobní frustrace. Požití alkoholu pravděpodobně snížilo jeho schopnost ovládat se, což vedlo k agresivnějším výrokům a zastrašování okolí. Nedostatek lítosti může naznačovat hluboce zakořeněné předsudky a přesvědčení o romské komunitě.

Sociální sítě (antisemitismus)

Pachatel dlouhodobě projevoval extremistické názory, což naznačuje, že jeho nenávist byla ideologicky motivovaná, nikoliv spontánní. Otevřeně podporoval násilí, což ukazuje na jeho nízkou schopnost empatie a zkreslené vnímání reality. Po konfrontaci s policií vyjádřil lítost, což mohlo znamenat buď skutečné

pochopení nesprávnosti svého jednání, nebo pouhou snahu zmírnit trestní následky.

Znojmo (plánování vraždy)

Tento případ byl nejzávažnější, protože nenávistné projevy zde přerostly z fáze verbálních projevů k reálnému plánu na vraždu. Internetové prostředí mohlo snížit zábrany pachatelky a posílit její agresivní myšlenky. Projevy antisociálního chování – kombinace nenávistných komentářů a konkrétního plánu na vraždu ukazuje na poruchu emoční kontroly, vysokou impulzivitu a problémy s přizpůsobením se společnosti. Diagnostikované psychické problémy a nařízené psychiatrické léčení naznačují hlubší duševní poruchy, které ovlivnily její chování.

8.6.2 Sociologické faktory ovlivňující nenávistné projevy

Okolí, ve kterém se člověk nachází, může významně ovlivnit jeho postoje – buď je podporovat, nebo naopak tlumit. V případě Brna sehrála klíčovou roli přítomnost davu. Sdílené emoce a vzájemné povzbuzování vedly k zesílení nenávistných projevů. Když se lidé pohybují ve velké skupině, mohou se cítit méně odpovědní za své chování, což usnadňuje jejich zapojení do agresivních akcí. Naopak v Břeclavi pachatel jednal sám, což naznačuje, že jeho jednání nebylo ovlivněno okolím, ale spíše jeho vlastními postoji nebo vnitřním napětím. Přítomnost alkoholu mohla oslabit jeho schopnost racionálně uvažovat a ovládat své chování, což mohlo vést k agresivním výrokům. U nenávistných projevů na sociálních sítích hraje roli takzvaný efekt „informační bubliny“. Lidé, kteří mají podobné názory, se často sdružují v uzavřených online skupinách, kde si vzájemně potvrzují své postoje a postupně se radikalizují. Internet také nabízí určitou anonymitu a snižuje pocit bezprostřední zodpovědnosti, což vede k otevřenějším projevům nenávisti, než by si člověk dovolil ve fyzickém prostředí. Případ ve Znojmě ukazuje kombinaci vlivu internetu a individuálního plánování násilného činu. Pachatelka se pravděpodobně postupně propadala do spirály negativních myšlenek, které si neustále opakovala, čímž si upevňovala přesvědčení, že je násilí oprávněné. Tento proces ji postupně zbavil zábran a vedl k tomu, že přešla od nenávistných výroků k reálnému plánu na útok.

8.7 Tabulka srovnání z psychologického a sociologického hlediska

Kategorie	Charakteristika
Psychologické faktory	Nenávistné projevy mohou být výsledkem dlouhodobého ovlivňování, impulzivní reakce nebo kombinace obojího.
Brno (projevy protiukrajinské nenávisti)	Silný emoční náboj vyvolaný konfliktem mezi komunitami, skupinová dynamika vedla k eskalaci nenávisti. Pachatelé jednali impulzivně.
Břeclav (projevy protiromské nenávisti)	Individuální motivace, absence skupinového vlivu. Alkohol mohl snížit zábrany a zesílit agresivní projevy.
Sociální sítě (antisemitismus)	Dlouhodobě zastávané extremistické názory, podpora násilí. Nízká empatie, zkreslené vnímání reality.
Znojmo (plánování vraždy)	Nejzávažnější případ – přechod od slov k reálnému plánu na vraždu. Internet snížil zábrany, kombinace antisociálního chování a emoční nestability.
Sociologické faktory	Sociální prostředí může posilovat nebo tlumit nenávistné projevy.
Brno (vliv davu)	Přítomnost davu a sdílené emoce vedly k zesílení nenávistných projevů, menší pocit individuální odpovědnosti.
Břeclav (individuální jednání)	Jednání nebylo ovlivněno okolím, ale spíše vlastními postoji a vnitřní frustrací. Alkohol mohl ovlivnit chování.
Sociální sítě (informační bublina)	Uzavřené online skupiny posilují radikalizaci, anonymita snižuje sociální kontrolu a umožňuje otevřené nenávistné projevy.
Znojmo (online radikalizace)	Kombinace online radikalizace a individuálního plánu. Pachatelka se utvrzovala ve svém přesvědčení, postupně ztratila zábrany a přešla k přípravě násilného činu.

9 VYHODNOCENÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI

Praktická část této práce se zaměřila na analýzu konkrétních případů nenávistných trestných činů, které se odehrály na území České republiky v posledních letech. Kazuistiky ilustrují různorodost nenávistných projevů, od verbálního zastrašování a výzev k násilí až po konkrétní plánování vraždy. Cílem této části bylo nejen popsat skutkové okolnosti jednotlivých případů, ale také je analyzovat z hlediska právního, psychologického a sociologického.

Na základě provedené analýzy lze formulovat několik klíčových závěrů:

Zkoumané případy ukázaly, že nenávistné projevy mohou mít různou intenzitu, přičemž **verbální projevy nenávisti** (Brno, Břeclav) představují nižší stupeň závažnosti než **podněcování k násilí na sociálních sítích** (sociální sítě, antisemitismus). Nejvyšší stupeň společenské nebezpečnosti byl zaznamenán v případě **plánování vraždy motivované nenávistí** (Znojmo). Tento případ ukázal, že nenávistné projevy mohou eskalovat do konkrétního činu s fatálními důsledky.

Český trestní zákoník poskytuje dostatečný právní základ pro trestní postih nenávistných trestných činů, přičemž tresty se pohybují od podmíněného odložení stíhání až po trest odnětí svobody. Soudy volí individuální přístup, přihlížejí k osobnostním rysům pachatelů, jejich předchozímu trestnímu rejstříku a motivaci jednání. V případech verbálních nenávistných projevů byla preferována alternativní opatření (podmíněné odložení trestního stíhání, peněžité tresty, ochranné léčení). Naproti tomu v případě plánování vraždy byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody a psychiatrické léčení.

Při analýze pachatelů se ukázalo, že motivace k nenávistnému jednání může být různorodá – od okamžité emocionální reakce (Brno) přes dlouhodobě zakořeněné ideologické přesvědčení (sociální sítě) až po plánované násilné jednání vycházející z patologického osobnostního nastavení (Znojmo). Významnou roli hrají sociální faktory (skupinový tlak, davové chování), ale také osobnostní predispozice (nízká empatie, antisociální tendence, poruchy emocí).

Případ antisemitistických výroků na sociální síti a plánování vraždy na základě online diskuzí ukázaly, že internet poskytuje platformu pro radikalizaci a podněcování nenávisti. Online prostor snižuje sociální kontrolu a umožňuje anonymitu, což usnadňuje šíření extremistických myšlenek a verbální útoky na menšiny.

Při prevenci nenávistných trestných činů je důležité monitorování rizikového chování na sociálních sítích a rychlá intervence v případech, kdy dochází k podněcování k násilí. Důležitou roli hraje také osvětová činnost, která by měla směřovat k mladým lidem, u nichž hrozí radikalizace. Justice by měla pokračovat ve vyváženém přístupu k postihu pachatelů – kombinace represivních a nápravných opatření může pomoci snížit riziko opakování nenávistných činů.

Praktická část práce přinesla detailní pohled na reálné případy nenávistných trestných činů a umožnila analyzovat nejen jejich právní kvalifikaci, ale také psychologické aspekty pachatelů. Výsledky analýzy ukázaly, že nenávistné trestné činy nejsou homogenní skupinou a že vyžadují individuální přístup jak ze strany justice, tak z hlediska prevence. Na základě zjištěných poznatků lze konstatovat, že současný trestněprávní rámec v České republice je dostatečný pro postih těchto činů, avšak vzhledem k rostoucímu významu internetu jako platformy pro šíření nenávisti je potřeba věnovat zvýšenou pozornost online radikalizaci a jejím možným důsledkům. Přestože některé z analyzovaných případů neskončily fyzickým útokem, ukázaly, že nenávistné projevy mohou mít vážné důsledky a přispívat k eskalaci společenského napětí. Proto je důležité nejen efektivně trestat projevy nenávisti, ale také posilovat preventivní opatření, která pomohou zabránit jejich vzniku a šíření.

10 ZÁVĚR

Tato diplomová práce se podrobně zabývala problematikou zločinů z nenávisti, jejich historickým vývojem, právním ukotvením, psychologickými a sociologickými aspekty a praktickými důsledky. Význam tématu spočívá v jeho aktuálnosti a rostoucím společenském dopadu, neboť zločiny motivované předsudky přispívají k rozdělování společnosti, eskalaci konfliktů a oslabení sociální soudržnosti.

V teoretické části práce byla definována problematika zločinů z nenávisti, jejich klasifikace a historický vývoj. Bylo zdůrazněno, že tyto trestné činy jsou unikátní svou motivací, která vychází z nenávisti k určité skupině obyvatel. Práce popsala právní rámec, včetně české a mezinárodní legislativy, a poukázala na klíčovou roli organizací jako OSN, EU a Europol v potírání těchto činů. Důraz byl také kladen na psychologické a sociologické aspekty zločinů z nenávisti, včetně skupinové dynamiky, zažitých představ o určitých skupinách a radikalizace jednotlivců.

Praktická část se zaměřila na analýzu konkrétních případů nenávistných trestných činů v České republice. Tyto kazuistiky ukázaly různorodost nenávistných činů, od verbálních projevů až po reálnou přípravu vraždy. Každý z analyzovaných případů měl jinou dynamiku a společenský dopad, avšak všechny sdílely společný motiv nenávisti jako hlavní hnací motor trestného jednání.

Důležitým zjištěním díky zpracování této práce je skutečnost, že nenávistné činy mohou vznikat impulzivně jako reakce na aktuální události (například demonstrace a skandování hesel), nebo mohou být dlouhodobě promyšlené a ideologicky motivované (antisemitské příspěvky na sociálních sítích). V extrémních případech mohou přerůstat do přípravy fyzického útoku. Dalším faktem je, že internet a sociální sítě hrají zásadní roli v radikalizaci jednotlivců a šíření nenávistných projevů. Online prostředí umožňuje anonymitu a snižuje sociální kontrolu, což usnadňuje agresivní projevy a podněcování k násilí.

Díky zpracování případových studií z praxe policejních orgánů byly zjištěny rozdílné přístupy justice. Soudy a státní zastupitelství přistupují k jednotlivým případům individuálně, s ohledem na osobnost pachatele, jeho motivaci a společenskou nebezpečnost činu. V mnoha případech byla volena preventivní opatření, zatímco u závažnějších skutků bylo uloženo nepodmíněné odnětí svobody.

Samozřejmostí je to, že v této oblasti je kromě represivních opatření velmi důležitá prevence, včetně vzdělávání, monitorování kyberprostoru a větší regulace nenávistných projevů online.

Závěrem lze tedy konstatovat, že zločiny z nenávisti představují závažný fenomén, který si vyžaduje interdisciplinární přístup a komplexní řešení. Právní rámec v České republice poskytuje dostatečné nástroje k jejich postihu, avšak aplikační praxe ukazuje na nutnost důkladnějšího dokazování předsudečné motivace a zvýšené pozornosti na kybernetické projevy nenávisti. Prevence nenávistných projevů by měla být prioritou, a to nejen prostřednictvím represivních opatření, ale také vzděláváním ve společnosti a podporou vzájemné tolerance mezi skupinami.

Tato diplomová práce může posloužit jako výchozí bod pro další akademické zkoumání a odbornou diskusi o opatřeních směřujících k omezení nenávistné kriminality napříč společností v rámci České republiky. Zjištění z praxe poskytují nejen analýzu stávající situace, ale také podnět k dalším legislativním úpravám a preventivním strategiím.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Publikace

ALLPORT, Gordon W. *Povaha předsudků*. Praha: Prostor, 2004. ISBN 978-80-7260-109-7.

BANDURA, Albert. *Teorie sociálního učení*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-882-1.

BAUER, Yehuda. *Holocaust – dějiny a varování*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012. ISBN 978-80-7422-233-0.

BUCHTÍK, Martin. *Různá vyprávění o jedné společnosti.* Praha: STEM, 2023. ISBN 978-80-87748.

BĚLINA, M. *Kybernetická bezpečnost a právo*. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-336-0.

COHEN, Stanley. Folk Devils and Moral Panics. London: Routledge, 2002. ISBN 978-0-415-26447-2.

ČERNÝ, J. *Prevence kriminality* v České republice. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0425-3.

DAVID, Ondřej. Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 134–138. ISBN 978-80-7400-780-3.

EKMAN, Paul. Emotions revealed: recognizing faces and feelings to improve communication and emotional life. New York: Henry Holt, 2003. ISBN 0-8050-7516-X.

FELSON, M. Crime and Everyday Life. Thousand Oaks: Sage, 2014. ISBN 978-1-4522-5874-4.

FREUD, Sigmund. Das Ich und das Es. Wien: Internationaler Psychoanalytischer Verlag, 1923.

GIDDENS, Anthony. Sociologie. Překlad Zuzana Krulichová, Blanka Knotková-Čapková, Tereza Kynčlová a Daniela Orlando. Praha: Argo, 2013. ISBN 978-80-257-0807-1.

GOFFMAN, Erving. Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity. New York: Simon & Schuster, 1963. ISBN 978-0-671-62244-2.

GŘIVNA, Tomáš a VANDUCHOVÁ, Marie. Kriminologie. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-885-8.

HÁKOVÁ, Lucie. *Zločin a trest v kriminálním zpravodajství*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2021. ISBN 978-80-7338-190-5.

HAIDT, Jonathan. *Morálka lidské mysli: Proč lidi rozděluje politika a náboženství*. Překlad Helena Čížková. Praha: Dybbuk, 2013. ISBN 978-80-7438-090-7.

HERCZEG, Jiří. *Trestné činy z nenávisti*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-311-9.

HOLÝ, Dušan. *Etnické menšiny v České republice*. Praha: SLON, 2015. ISBN 978-80-7419-192-5.

CHAKRABORTI, Neil; GARLAND, Jon. *Hate Crime: Impact, Causes and Responses*. Second edition. Los Angeles: SAGE, 2015. ISBN 978-1-4462-7251-0.

JELÍNEK, Jiří a kol. *Trestní právo hmotné*. 8. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2022. ISBN 978-80-7502-576-0.

KALIBOVÁ, Klára. *Násilí z nenávisti, rasismus a média*. Praha: In IUSTITIA, 2011. ISBN 978-80-260-0097-6.

KALIBOVÁ, Klára. *Trestné činy z nenávisti. Metodika pro SKPV*. In IUSTITIA, 2016.

KALIBOVÁ, Klára a kol. Předsudečné trestné činy. Příručka pro soudce a státní zástupce. Praha: In IUSTITIA, 2017. ISBN 978-80-88172-27-7.

KAPLAN, Karel. *Nacistická perzekuce v Protektorátu Čechy a Morava*. Praha: Academia, 1997. ISBN 80-200-0620-7.

KELLER, Jan. *Tři sociální světy: Sociální struktura postindustriální společnosti*. Praha: SLON, 2011. ISBN 978-80-7419-037-3.

KELLER, Jan. *Úvod do sociologie*. Praha: SLON, 2005. ISBN 978-80-86429-40-3.

KLABOUCH, Jiří. *Mezinárodní právo lidských práv*. Brno: Masarykova univerzita, 2010. ISBN 978-80-210-5210-9.

KOUBEK, Jiří. *Právní aspekty nenávistných projevů*. Praha: C. H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-764-4.

KOUKOLÍK, František. *Mozek a jeho duše*. Praha: Karolinum, 2022. ISBN 978-80-246-5123-4.

KŘÍŽOVÁ, Markéta. *Dějiny pronásledování křesťanů ve starověku*. Praha: Karolinum, 2019. ISBN 978-80-246-1234-8.

MAREŠ, Miroslav. *Bezpečnostní hrozby a prevence kriminality*. Brno: Masarykova univerzita, 2017. ISBN 978-80-210-8456-3.

MAREŠ, Miroslav. *Kriminologické aspekty prevence*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-7922-4.

MAREŠ, Miroslav. *Problematika Hate Crime. Zahraniční zkušenosti a možnost aplikace tohoto přístupu v ČR*. Brno: Ministerstvo vnitra ČR, 2011.

MARX, Karl. *The Communist Manifesto*. London: Pluto Press, 2008. ISBN 978-0-7453-2757-0.

MIKULÁŠEK, Petr. *Občanská práva a boje proti diskriminaci*. Praha: C. H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-707-1.

NOVÁK, Pavel. *Lisabonská smlouva a ochrana základních práv*. Brno: Iuridica Brunensia, 2010. ISBN 978-80-210-5210-9.

PEKÁREK, Michal. *Kybernetická kriminalita a nenávistné projevy*. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-1315-6.

PLUTCHIK, Robert. Emotions and Life: Perspectives from Psychology, Biology, and Evolution. Washington, DC: American Psychological Association, 2003. ISBN 1-55798-949-4.

SMITH, J. *Forensic Science and Criminal Investigation*. New York: Wiley, 2022. ISBN 978-1-119-89587-2.

SMOLÍK, Josef. Politický extremismus. Brno: Barrister & Principal, 2010. ISBN 978-80-87029-47-3.

SMOLÍK, Josef. *Sociální patologie*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5361-4.

STAUB, Ervin. The Psychology of Good and Evil: Why Children, Adults, and Groups Help and Harm Others. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. ISBN 0521821282.

ŠAFR, Jiří. *Sociální distance a nenávistné postoje v ČR*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2021. ISBN 978-80-7330-352-0.

ŠÁMAL, Petr a kol. *Trestní právo procesní*. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2021, s. 420–423. ISBN 978-80-7598-919-0.

TAJFEL, Henri; TURNER, John C. *An Integrative Theory of Intergroup Conflict*. In: AUSTIN, William G. a WORCHEL, Stephen, eds. *The Social Psychology of Intergroup Relations*. Monterey: Brooks/Cole, 1979, s. 33–47. ISBN 978-0818502781.

TAYLOR, R. *Advances in Crime Prevention Technologies*. London: Routledge, 2021. ISBN 978-0-367-68147-9.

VANDUCHOVÁ, M. a GŘIVNA, T. *Kriminalita a její prevence*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-682-3.

VANDUCHOVÁ, Marie a kol. *Kriminalistika*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 542–547. ISBN 978-80-7598-283-2.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychologie lidské odolnosti*. Praha: Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-1234-8.

VEČEŘA, Miloš. *Sociální exkluze*. Praha: Academia, 2008. ISBN 978-80-200-1607-2.

ZEMAN, Petr. *Kriminalita proti menšinám v České republice*. Praha: IKSP, 2017. ISBN 978-80-7338-174-9.

Právní předpisy, legislativa a judikatura

ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník*. Sbírka zákonů České republiky, 2009,

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA, *Rozsudek ve věci Soering v. Spojené království*, č. 14038/88, 7. července 1989.

Usnesení Městského státního zastupitelství v Brně o podmíněném odkladu podání návrhu na potrestání ze dne 19.3.2024, sp. zn. 2 ZK45/2024.

Usnesení Městského státního zastupitelství v Brně o podmíněném odkladu podání návrhu na potrestání ze dne 01.12.2022, sp. zn. 6 ZK214/2022.

Rozsudek Okresního soudu v Břeclavi ze dne 30.11.2021, č.j. 1 T 116/2021.

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12.8.2024, č.j. 2 Tm 4/2024.

Internetové zdroje:

ADOLPHS, Ralph. *The Biology of Fear*. *Current Biology*, 2013, roč. 23, č. 2, s. R79-R93. DOI: 10.1016/j.cub.2012.11.055.

BLUMER, Herbert**.** *Symbolic Interactionism: Perspective and Method.* Berkeley: University of California Press, 1969. Online. Dostupné z:

https://www.academia.edu/1272451/Symbolic_interactionism_Perspective_and_method. [cit. 2024-07-25].

ČESKÁ REPUBLIKA**.** Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009. Online. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40. [cit. 2024-06-10].

COUNCIL OF EUROPE. *Convention on Cybercrime*. Online. 2001. Dostupné z: https://www.coe.int/en/web/cybercrime/the-budapest-convention. [cit. 2024-06-05].

EUROPOL. *Crime Prevention Strategies in the EU*. Online. Dostupné z: https://www.europol.europa.eu. [cit. 2024-06-10].

EUROPOL. *The European Union Agency for Law Enforcement Cooperation*. Online. Dostupné z: www.europol.europa.eu. [cit. 2024-06-01].

EUROPOL. *European Union Terrorism Situation and Trend Report 2023 (TE-SAT)*. Haag: Europol, 2023. Online. Dostupné z: https://www.europol.europa.eu/publication-events/main-reports/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2023-te-sat. [cit. 2024-09-05].

EVROPSKÁ KOMISE. *Evropský zatýkací rozkaz.* Online.. Dostupné z: https://ec.europa.eu. [cit. 2024-06-05].

EVROPSKÁ UNIE. *Rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV*. 2008. Online. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32008F0913. [cit. 2024-09-15].

FATF. *International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation*. 2022. Online. Dostupné z: https://www.fatf-gafi.org. [cit. 2024-06-05].

GIDDENS, Anthony. *Důsledky modernity*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2003. Online. Dostupné z: https://download.dibuk.eu/preview/109917/pdf. [cit. 2024-07-25].

HEREK, Gregory M.; GILLIS, J. Roy; COGAN, Jeanine C. *Psychological Sequelae of Hate-Crime Victimization Among Lesbian, Gay, and Bisexual Adults*. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 1999, roč. 67, č. 6, s. 945–951. DOI: 10.1037/0022-006X.67.6.945. Dostupné z: https://doi.org/10.1037/0022-006X.67.6.945. [cit. 2024-08-05].

INTERNATIONAL CRIMINAL COURT. *Rome Statute of the International Criminal Court*. Online. 1998. Dostupné z: https://www.icc-cpi.int/resource-library/documents/rs-eng.pdf. [cit. 2024-06-05].

INTERNATIONAL CRIMINAL COURT. Online. Dostupné z: www.icc-cpi.int. [cit. 2024-06-01].

INTERPOL. *International Crime and Terrorism*. Online. 2023. Dostupné z: https://www.interpol.int/Crimes/Terrorism [cit. 2024-05-30].

INTERPOL, *"Challenges in International Law Enforcement Cooperation,"* 2023. Online. [cit. 2024-06-01].

INTERPOL. *Crime Prevention and Law Enforcement Cooperation*. Online. Dostupné z: https://www.interpol.int. [cit. 2024-06-10].

INTERPOL. *About INTERPOL*. Dostupné z: www.interpol.int Online. [cit. 2024-06-01].

LEVIN, Jack; McDEVITT, Jack. *Hate Crimes: The Rising Tide of Bigotry and Bloodshed*. New York: Plenum Press, 1993. Online. Dostupné z: https://link.springer.com/book/10.1007/978-1-4899-6108-2. [cit. 2024-08-05].

MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2021–2025.* Online. Dostupné z: https://www.mvcr.cz. [cit. 2024-05-30].

MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Akční plán boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2023–2024*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2023. Online. Dostupné z: https://www.databaze-strategie.cz/cz/mv/strategie/akcni-plan-boje-proti-extremismu-a-predsudecne-nenavisti-2023-2024. [cit. 2024-08-05].

MINISTERSTVO VNITRA ČR. Koncepce boje proti projevům extremismu a předsudečné nenávisti 2021 – 2026. Praha. Ministerstvo vnitra ČR. 2021. Online. Dostupné z: Koncepce boje proti projevům extremismu a předsudečné nenávisti 2021-2026 | Databáze strategií - portál pro strategické řízení (databaze-strategie.cz) [cit. 2024-08-20].

OSN. *Countering Hate Speech*. 2021. Online. Dostupné z: https://www.un.org/en/hate-speech. [cit. 2024-09-10].

PERRY, Barbara. *In the Name of Hate: Understanding Hate Crimes*. New York: Routledge, 2001. Online. Dostupné z: https://www.perlego.com/book/1609464/in-the-name-of-hate-understanding-hate-crimes-pdf. [cit. 2024-08-05].

UNITED NATIONS. *United Nations Convention against Corruption*. Online. 2003. Dostupné z: https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/. [cit. 2024-05-30].

UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME. Oficiální webové stránky Online. Dostupné z: https://www.unodc.org/ [cit. 2024-05-30].

UNITED NATIONS. *United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the Protocols Thereto*. Online. 2000. Dostupné z: https://www.unodc.org/unodc/en/organized-crime/intro/UNTOC.html. [cit. 2024-05-30].

UNODC, *Hate Crime and Extremism Report*, 2023. Online. Dostupné z: https://www.unodc.org/documents/AnnualReport/UNODC_REPORT_2023-WEB.pdf. [cit. 2024-07-17].

UNODC. *Global Crime Prevention Report.* Online. Dostupné z: https://www.unodc.org. [cit. 2024-06-10].

ZIMBARDO, Philip. *Luciferův efekt: Jak se z dobrých lidí stávají lidé zlí*. Praha: Academia, 2021. Online. Dostupné z: https://www.palmknihy.cz/kniha/luciferuv-efekt-222966. [cit. 2024-07-25].

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 - Objasněné skutky spáchané z nenávisti v ČR v roce 2024.

Příloha č. 2 – Objasněné skutky spáchané z nenávisti v ČR v roce 2024 včetně dodatečně objasněných.

Příloha č. 3 - Skutky registrované jako nenávistné činy v roce 2024.

objasněné skutky (registrováno => z toho objasněno) spáchané z nenávisti v ČR po krajích
období 1. 1. - 31. 12. 2024

nenávist proti:		KRPA	KRPS	KRPC	KRPP	KRPK	KRPU	KRPL	KRPH	KRPE	KRPJ	KRPB	KRPZ	KRPM	KRPT	ČR celkem *(součet krajů)*
650	ostatní nesnášenlivost nebo nenávist	27	1	2	1	1	2	3	6	3	4	5	0	2	2	**59**
652	černošské rase	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	**3**
669	nic z uvedeného (jiné než uvedené náboženství)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
676	Ukrajincům	18	4	0	7	5	2	2	4	2	2	5	0	0	0	**51**
680	Romům	1	1	0	1	0	2	1	1	1	1	3	0	0	1	**13**
681	Židům	3	2	0	0	0	1	0	0	1	0	1	3	2	1	**14**
689	jiným národnostem	1	0	0	2	1	0	2	0	0	1	2	0	0	1	**10**
691	různým politickým hnutím a uskupením	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	**5**
695	různým minoritním sexuálním (genderovým) skupinám (gayové, lesbičky)	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	**6**
699	učitelům a spolužákům	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	**3**
651	bílé rase	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	**4**
675	Němcům	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
694	fanouškům sportovních klubů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	**2**
696	nevládním, neziskovým organizacím (včetně jejich zaměstnanců)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	**1**
671	Čechům	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	**1**
skutků celkem *(to není součet *)*		**60**	**10**	**2**	**12**	**7**	**7**	**11**	**11**	**7**	**10**	**19**	**6**	**7**	**5**	**174**

Příloha č. 2 - Objasněné skutky spáchané z nenávisti v ČR v roce 2024 včetně dodatečně objasněných.

objasněné skutky celkem (vč. dodatečně objasněných) spáchané z nenávisti v ČR po krajích
období 1. 1. - 31. 12. 2024

nenávist proti:		KRPA	KRPS	KRPC	KRPP	KRPK	KRPU	KRPL	KRPH	KRPE	KRPJ	KRPB	KRPZ	KRPM	KRPT	ČR celkem *(součet krajů)*
650	ostatní nesnášenlivost nebo nenávist	34	2	3	1	1	2	4	6	4	4	6	0	3	3	**73**
652	černošské rase	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	**3**
669	nic z uvedeného (jiné než uvedené náboženství)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
676	Ukrajincům	20	6	0	7	7	12	2	4	2	2	5	0	0	0	**67**
679	Rusům a Rusínům	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
680	Romům	1	2	0	2	0	2	1	2	1	1	3	0	0	3	**18**
681	Židům	5	2	0	0	0	3	0	0	1	0	1	4	2	1	**19**
682	Arabům	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**2**
689	jiným národnostem	1	0	0	2	1	0	2	0	0	1	2	0	0	1	**10**
691	různým politickým hnutím a uskupením	4	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2	0	0	**8**
695	různým minoritním sexuálním (genderovým) skupinám (gayové, lesbičky)	2	1	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	**9**
699	učitelům a spolužákům	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	**3**
651	bílé rase	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	**4**
675	Němcům	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
694	fanouškům sportovních klubů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	**2**
696	nevládním, neziskovým organizacím (včetně jejich zaměstnanců)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	**1**
671	Čechům	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	**1**
skutků celkem *(to není součet *)*		**75**	**15**	**3**	**13**	**10**	**19**	**13**	**12**	**8**	**11**	**21**	**7**	**8**	**8**	**223**

objasněné skutky (registrováno => z toho objasněno) spáchané z nenávisti proti ostatní nesnášenlivost nebo nenávist
Česká republika po krajích
období 1. 1. - 31. 12. 2024

TSK takticko-statistická klasifikace:	KRPA	KRPS	KRPC	KRPP	KRPK	KRPU	KRPL	KRPH	KRPE	KRPJ	KRPB	KRPZ	KRPM	KRPT	ČR celkem *(součet krajů)*
141 násilí a vyhrožování proti úřední osobě a orgánu veřejné moci - mimo příslušníka Policie ČR a obecní policie (§ 323, 324, 325, 326)	9	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	**11**
171 násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352)	2	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	**10**
173 nebezpečné vyhrožování (§ 353)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
613 poškození cizí věci - sprejerství (§ 228/2)	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	**1**
702 útok proti lidskosti, genocidium (§ 400, 401, 405)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**1**
703 založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka (§ 402, 403, 403a, 404)	13	0	0	0	1	1	2	4	0	1	2	0	0	1	**25**
725 podněcování, schvalování, nepřekažení a neoznámení trestného činu (§ 364, 365, 367, 368)	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	**3**
785 šíření poplašné zprávy (§ 357)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	**1**
787 hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob (§ 355)	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	**3**
788 podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§ 356)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	**3**
celkem	**27**	**1**	**2**	**1**	**1**	**2**	**3**	**6**	**3**	**4**	**5**	**0**	**2**	**2**	**59**